

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 juni 2016

WETSONTWERP

**tot invoering van een algemene
verblijfsvoorwaarde in de wet
van 15 december 1980 betreffende de toegang
tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging
en de verwijdering van vreemdelingen**

INHOUD

	Blz.
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp	11
Impactanalyse	14
Advies van de Raad van State	24
Wetsontwerp	38
Bijlage.....	43

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 juin 2016

PROJET DE LOI

**insérant une condition générale
de séjour dans la loi du 15 décembre 1980
sur l'accès au territoire, le séjour,
l'établissement et l'éloignement
des étrangers**

SOMMAIRE

	Pages
Résumé	3
Exposé des motifs.....	4
Avant-projet	11
Analyse d'impact.....	20
Avis du Conseil d'État	24
Projet de loi	38
Annexe	43

De regering heeft dit wetsontwerp op 16 juni 2016 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 16 juin 2016.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 16 juni 2016 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 16 juin 2016.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n ^o de base et du n ^o consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

*Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be*

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

*Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be*

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Het doel van dit wetsontwerp is tweeledig.

De integratiebereidheid van elke vreemdeling die langer dan 3 maand in het Rijk wenst te verblijven, wordt als algemene verblijfsvoorwaarde in de wet ingeschreven. Om deze reden wordt er, enerzijds, een nieuwkomersverklaring ingevoerd. Elke vreemdeling die langer dan 3 maand in het Rijk wenst te verblijven, zal aldus bij zijn aanvraag gevraagd worden een verklaring te ondertekenen waarbij hij aangeeft onze rechten, plichten, waarden en vrijheden te begrijpen en er naar te zullen handelen.

Anderzijds worden de modaliteiten van de controle op de integratiebereidheid en inspanningen tot integratie van de vreemdeling bepaald. De vreemdeling zal, bij de indiening van zijn aanvraag, geïnformeerd worden van het feit dat zijn inspanningen tot integratie in onze samenleving zullen worden gecontroleerd.

RÉSUMÉ

L'objectif de ce projet de loi est double.

La volonté de s'intégrer de chaque étranger qui souhaite résider plus de 3 mois dans le Royaume, est inscrite dans la loi comme condition générale de séjour. Pour cette raison, d'une part, une déclaration des primo-arrivants est introduite. Tout étranger qui souhaite résider plus de 3 mois dans le Royaume sera prié, lors de sa demande, de signer une déclaration par laquelle il indique comprendre nos droits, nos obligations, nos valeurs et libertés et agir en conformité avec ceux-ci.

D'autre part, les modalités du contrôle de la volonté de s'intégrer et des efforts d'intégration de l'étranger sont déterminées. Lors de l'introduction de sa demande, l'étranger sera informé du fait que ses efforts d'intégration dans notre société seront contrôlés.

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMENE TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In onze samenleving is diversiteit een dagelijkse realiteit geworden. Wij hebben een maatschappijmodel waarin mensen samenleven op grond van gelijkwaardigheid, binnen het kader van de normen en waarden die eigen zijn aan onze samenleving. Met elkaar samenleven impliceert dat iedereen actief en volwaardig aan de samenleving kan participeren.

In die zin stipuleert het regeerakkoord duidelijk dat het migratiebeleid niet enkel betrekking heeft op de loutere verblijfs- en opvangreglementering. Naast een antwoord op het eigenlijke migratiefenomeen, dienen daarom ook bouwstenen te worden aangereikt voor een succesvolle integratie en participatie van nieuwkomers en andere migranten op alle maatschappelijke vlakken. Een succesvolle voltooiing van het onderwijs en activering op de arbeidsmarkt spelen hierin een cruciale rol.

Uit het OESO rapport betreffende integratie van 2015 (<http://www.oecd.org/newsroom/discrimination-and-poor-job-prospects-hit-children-of-immigrants.htm>) kan worden afgeleid dat de groep "personen met een vreemde herkomst", in dit land, een duidelijk mindere sociaaleconomische positie inneemt.

Een snelle integratie is derhalve van cruciaal belang om de participatie van de vreemdeling in onze samenleving te doen slagen. De vreemdeling die langer dan 3 maanden in het Rijk wil verblijven, is erbij gebaat zich van bij zijn aanvraag reeds bewust te zijn van onze waarden en normen evenals van het belang dat er in onze samenleving aan wordt gehecht.

Immers een achterblijvende integratie kan leiden tot processen die na verloop van tijd marginalisering, in de zin van een afnemend vermogen tot maatschappelijke participatie, gebrekkige kansen op de arbeidsmarkt en structurele afhankelijkheid van inkomensvervangende uitkeringen, tot gevolg hebben.

In dit land zijn integratie en inburgering bevoegdheden die aan de gemeenschappen toebehoren. De federale wetgever is bevoegd om de toegang tot het grondgebied en het verblijf op het grondgebied te organiseren. In die zin kan de federale wetgever voorwaarden opleggen die de toegang tot en het verblijf op het grondgebied reguleren.

EXPOSÉ DES MOTIFS

EXPOSÉ GÉNÉRAL

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans notre société, la diversité est devenue une réalité quotidienne. Nous avons développé un modèle de société dans lequel les gens vivent ensemble en toute égalité, dans le cadre des normes et des valeurs inhérentes à notre société. Vivre ensemble implique que chacun peut participer activement et pleinement à la société.

En ce sens, l'accord de gouvernement stipule clairement que la politique migratoire ne porte pas uniquement sur la réglementation du séjour et de l'accueil. Outre la réponse à apporter au phénomène migratoire proprement dit, des outils doivent être mis en œuvre en vue d'une intégration et d'une participation réussie des primo-arrivants et des autres migrants dans tous les domaines de la société. L'achèvement du parcours scolaire et l'activation sur le marché de l'emploi y jouent un rôle crucial.

Il ressort du rapport de l'OCDE de 2015 sur l'intégration (<http://www.oecd.org/newsroom/discrimination-and-poor-job-prospects-hit-children-of-immigrants.htm>) que le groupe "des personnes avec une origine étrangère", occupe une position socio-économique nettement inférieure dans ce pays.

Une intégration rapide est dès lors indispensable à la réussite de la participation de l'étranger dans notre société. Il est dans l'intérêt de l'étranger qui souhaite séjourner plus de 3 mois dans le Royaume, d'être déjà conscient de nos normes et valeurs lors de l'introduction de sa demande tout comme de l'importance qui y sont attachées dans notre société.

En effet, un retard dans l'intégration peut conduire, au bout d'un certain temps, à des processus de marginalisation en ce sens que ceci entraîne une diminution de la capacité à participer à la société, des faibles chances sur le marché de l'emploi et une dépendance structurelle des allocations de remplacement des revenus.

Dans ce pays, l'intégration et l'initiation à la citoyenneté sont des compétences qui relèvent des communautés. Le législateur fédéral est compétent pour l'organisation de l'accès au territoire et le séjour sur le territoire. En ce sens, le législateur fédéral peut fixer les conditions d'accès au territoire et le séjour sur le territoire.

Voorliggend wetsontwerp strekt er toe de integratiebereidheid van elke vreemdeling die langer dan 3 maand in het Rijk wenst te verblijven als algemene verblijfsvoorwaarde in de wet inschrijven. Deze verblijfsvoorwaarde geldt ten aanzien van alle verblijfsstatuten die een verblijf beogen van langer dan de in artikel 6 van de wet bepaalde termijn, afgezien van de uitzonderingen door de vreemdelingenwet zelf bepaald.

In die optiek wordt door het ontwerp van wet de wettelijke basis gelegd voor het invoeren van een nieuwkomersverklaring. Elke vreemdeling die langer dan drie maand in het Rijk wenst te verblijven, zal bij zijn aanvraag gevraagd worden een verklaring te ondertekenen waarbij hij aangeeft onze rechten, plichten, waarden en vrijheden te begrijpen en er naar te zullen handelen. Hij zal tevens worden geïnformeerd van het feit dat zijn inspanningen tot integratie zullen worden gecontroleerd.

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State dat het niet aan de federale wetgever toekomt om eenzijdig deze fundamentele normen en waarden van de samenleving vast te leggen, zal de tekst van deze verklaring voor de nieuwkomers na akkoord van de Ministerraad, onderworpen worden aan de procedure zoals voorzien in artikel 92*bis*, § 1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de hervorming der instellingen.

Deze verklaring en vereiste van inspanningen liggen volledig in lijn met de interpretatie die het hof van justitie geeft aan artikel 7, tweede lid, eerste alinea van de richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging. In zijn arrest van 9 juli 2015 stelt het Hof immers duidelijk dat bovenvermeld artikel zich er niet tegen verzet dat, in het kader van andere gezinsherenigingen dan die betreffende vluchtelingen en hun gezinsleden, de lidstaten aan gezinsleden van de gezinshereniger slechts toestemming verlenen voor toegang tot hun grondgebied indien vooraf bepaalde integratievoorwaarden zijn nageleefd.

Net zoals bij de ons omringende landen is deze verklaring, die de naam 'nieuwkomersverklaring' krijgt, in de eerste plaats een welkom aan de vreemdeling. Zij bevat een opsomming van de fundamentele normen en waarden van onze samenleving. Met de ondertekening ervan geeft de vreemdeling aan dat hij onze waarden en normen te begrijpt en dat hij er naar zal handelen. Tevens zal de vreemdeling, bij de indiening van zijn aanvraag, geïnformeerd worden van het feit dat zijn inspanningen tot integratie in onze samenleving zullen worden gecontroleerd.

Le présent projet de loi entend inscrire dans la loi comme condition générale de séjour, la volonté de s'intégrer de chaque étranger qui souhaite résider plus de 3 mois dans le Royaume. Cette condition de séjour s'applique à tous les statuts de séjour visant un séjour plus long que le délai visé à l'article 6 de la loi, hormis les exceptions prévues par la loi sur les étrangers.

Dans cette optique, le présent projet de loi pose la base juridique pour l'introduction d'une déclaration des primo-arrivants. Tout étranger qui souhaite résider plus de trois mois dans le Royaume sera prié, lors de sa demande, de signer une déclaration par laquelle il indique comprendre nos droits, nos obligations, nos valeurs et libertés et agir en conformité avec ceux-ci. Il sera également informé du fait que ses efforts d'intégration seront contrôlés.

Afin de rencontrer les remarques du Conseil d'Etat selon lesquelles il n'appartient pas au législateur fédéral de définir unilatéralement ces normes et valeurs fondamentales, le texte de la déclaration pour les primo-arrivants sera soumis, après accord du Conseil des ministres, à la procédure prévue à l'article 92*bis*, § 1er de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

Cette déclaration et cette exigence d'efforts sont parfaitement en harmonie avec l'interprétation que la Cour de Justice fait de l'article 7, alinéa 2, alinéa premier de la directive 2003/86/CE du Conseil de l'Europe du 22 septembre 2003 portant sur le droit au regroupement familial. Dans son arrêt du 09 juillet 2015, la Cour considère, ainsi clairement que, dans le cadre des regroupements familiaux autres que ceux relatifs aux réfugiés et aux membres de leur famille, la directive ne s'oppose pas à ce que les Etats membres du regroupant subordonnent l'octroi de l'autorisation d'entrée sur leur territoire au respect de certaines mesures préalables d'intégration.

Comme dans nos pays voisins, cette déclaration, dénommée 'déclaration des primo-arrivants', constitue avant tout un message de bienvenue à l'attention de l'étranger. Elle énonce les normes et les valeurs fondamentales de notre société. En signant la déclaration, l'étranger déclare qu'il comprend nos normes et valeurs fondamentales et qu'il agira en conformité avec celles-ci. En outre, lors de l'introduction de sa demande, l'étranger sera informé du fait que ses efforts d'intégration dans notre société seront contrôlés.

Zoals gezegd behoort de organisatie van de integratie en inburgering van nieuwkomers tot de gemeenschapsbevoegdheden. Om deze reden zal de federale overheid samenwerken met de bevoegde Gemeenschappen en Gewesten via een samenwerkingsakkoord ter definiëring van deze fundamentele waarden en normen.

Daarenboven legt voorliggend ontwerp aan de vreemdeling de verplichting op inspanningen te leveren waaruit zijn integratiebereidheid blijkt. In die zin wordt de bereidheid tot integratie getoetst aan de hand van criteria die in de wet zijn opgesomd.

ARTIKELSGEWIJZE COMMENTAAR

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

Artikel 2

Deze wijziging is louter technisch. Zoals zijn opschrift aangeeft, zal hoofdstuk Ibis de algemene regels bevatten die alleen van toepassing zijn op de aanvragen voor toelating of machtiging tot verblijf in het Rijk.

Artikel 3

Dit artikel voegt een nieuw artikel 1/2 in.

Het nieuwe artikel 1/2 kent vier paragrafen.

De eerste paragraaf betreft een uiteenzetting van de algemene verblijfsvoorwaarde. M.n. het ondertekenen van een verklaring waarbij de vreemdeling te kennen geeft dat hij onze fundamentele waarden en normen begrijpt en er naar zal handelen. Daarnaast wordt bepaald dat de vreemdeling geïnformeerd wordt van het feit dat zijn inspanningen tot integratie in onze maatschappij zullen worden gecontroleerd. Dit onderdeel van het artikel

Comme souligné, l'organisation de l'intégration et l'initiation à la citoyenneté relèvent des compétences des communautés. Pour cette raison, l'autorité fédérale travaillera avec les Communautés et Régions compétentes via un accord de coopération à la détermination de ces valeurs et normes fondamentales.

En outre, le présent projet exige que l'étranger fournisse des efforts manifestant sa volonté de s'intégrer. En ce sens, cette volonté à s'intégrer s'apprécie sur base des critères énumérés dans la loi.

COMMENTAIRE ARTICLE PAR ARTICLE

CHAPITRE I

Disposition générale

Article 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

CHAPITRE II

Modifications de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Article 2

Cette modification est de nature purement technique. Comme son intitulé l'indique, le chapitre Ibis contiendra les règles générales applicables uniquement aux demandes d'admission ou d'autorisation de séjour dans le Royaume.

Article 3

Cet article insère un nouvel article 1/2.

Le nouvel article 1/2 comporte quatre paragraphes.

Le paragraphe 1er est un éclaircissement de la condition générale de séjour, à savoir la signature d'une déclaration par laquelle l'étranger indique comprendre nos normes et valeurs fondamentales et agir en conformité avec celles-ci. En outre, il est également précisé que l'étranger est informé du fait que ses efforts d'intégration dans notre société seront contrôlés. Cette partie de l'article précise qu'il s'applique aux demandes

preciseert dat het van toepassing is bij aanvragen van de vreemdeling die langer dan de in artikel 6 bepaalde termijn in het Rijk wenst te verblijven.

Het tweede lid van de eerste paragraaf somt de categorieën van personen van wie niet kan worden vereist om een dergelijke verklaring te ondertekenen. Deze categorieën vreemdelingen, alsook de vreemdelingen die een verzoek tot internationale of tijdelijke bescherming indient, zijn vrijgesteld van de verplichting om deze verklaring te ondertekenen. België is namelijk gebonden door internationale normen, waaronder: het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; de richtlijn 2004/38/ EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden; het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen. Indien men de gevolgen en verplichtingen waarin de tweede paragraaf van voorliggend artikel voorziet, zou toepassen op deze categorieën van vreemdelingen, zou dit strijdig zijn met genoemde internationale normen. Er zal hen een kopie van de verklaring worden voorgelegd tegen ontvangstbewijs, ter informatie en ter kennisgeving. De overheid die hen deze kopie zal bezorgen, zal wijzen op het belang van deze verklaring.

Voor deze categorieën van vreemdelingen, evenals de vreemdeling die een verzoek tot internationale of tijdelijke bescherming indient, betreft de voorlegging van de nieuwkomersverklaring niet een loutere kennisgeving van de normen en waarden waar onze samenleving voor staat. Zij zullen een ontvangstbewijs hiervan ondertekenen en er zal hen bovendien gewezen worden op het belang van deze verklaring. Het lijkt inderdaad toch opportuun om hen dit voor te leggen aangezien dit mogelijk maakt om te verzekeren dat zij, met het oog op een spoedige integratie in onze samenleving, onmiddellijk kennis kunnen nemen van de fundamentele normen en waarden van de samenleving, die zij hoe dan ook zullen moeten respecteren om zich te kunnen integreren. Er dient te worden gewezen op het feit dat de vrijstelling van de gevolgen en verplichtingen, opgelegd in §§2 en 3 van het nieuwe artikel ½, geenszins inhoudt dat zij niet zouden moeten voldoen aan de inburgeringsplichten eventuele verplichtingen die hun door de gemeenschap of het gewest waar zij hun hoofdverblijfplaats hebben eventueel worden opgelegd.

Om deze reden, zal ook hen de verklaring worden voorgelegd.

De tweede en derde paragraaf bepalen de verplichtingen die aan de vreemdeling worden opgelegd. Deze zijn tweeledig.

de l'étranger qui souhaite séjourner dans le Royaume au-delà du terme fixé à l'article 6.

L'alinéa 2 du 1er paragraphe énonce les catégories de personnes à qui il ne pourra être exigé de signer une telle déclaration. Ces catégories d'étrangers, ainsi que les demandeurs de protection internationale ou de protection temporaire, sont exclus de l'obligation de signer cette déclaration. En effet, la Belgique est soumise à des normes internationales, notamment : le Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne; la directive 2004/38/CE relative au droit des citoyens de l'Union et les membres de leurs familles de circuler et de séjourner librement sur le territoire des Etats membres et la Convention de Genève du 28 juillet 1951 relative au statut des réfugiés. Le fait d'appliquer les conséquences et les obligations prévues au paragraphe 2 du présent article à ces catégories serait contraire aux normes internationales précitées. Une copie de la déclaration leur sera soumise contre accusé de réception pour information et pour prise de connaissance. L'autorité qui leur fournira cette copie insistera sur l'importance de cette déclaration.

Pour ces catégories d'étrangers, ainsi que pour les demandeurs de protection internationale ou de protection temporaire, le fait de leur soumettre cette déclaration des primo-arrivants ne constitue pas une simple notification des normes et des valeurs défendues par notre société. Ils signeront un accusé de réception de celle-ci et il leur sera indiqué l'importance de cette déclaration. En effet, il apparaît quand même opportun de la leur soumettre dès lors que cela permet de s'assurer qu'en vue d'une intégration rapide dans notre société, ils aient directement connaissance des normes et valeurs fondamentales qu'ils devront, de toute façon respecter pour pouvoir s'intégrer. Il convient d'insister que l'exemption des conséquences et obligations imposées aux §§2 et 3 du nouvel article ½ ne veut en aucun cas dire qu'ils ne devraient pas satisfaire à leurs devoirs d'intégration qui leur sont éventuellement imposés par la communauté ou la région où ils ont leur lieu principal de résidence.

Pour cette raison, la déclaration leur sera soumise.

Les paragraphes 2 et 3 fixent les obligations imposées à l'étranger. Elles sont de deux ordres.

In de tweede paragraaf moet de nieuwkomersverklaring op straffe van niet-ontvankelijkheid, worden ondertekend en worden gevoegd bij de verblijfsaanvraag, op het moment van de indiening hiervan.

Teneinde tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State, werd geen enkele termijn voorzien voor de ondertekening van de verklaring en zal worden bepaald, tijdens het afsluiten van het samenwerkingsakkoord zoals voorzien in het nieuwe artikel 1/2, §1, derde lid, of de bevoegde Gemeenschappen en Gewesten van oordeel zijn dat deze afwezigheid aan termijn verenigbaar is met de uitoefening van hun bevoegdheden.

Het is immers ook voor de vreemdeling die wenst te verblijven in onze samenleving van groot belang dat hij van bij het begin kennismaakt met onze fundamentele waarden en normen.

Om de vreemdeling in staat te stellen door middel van een *informed consent* in te stemmen met de ondertekening van de verklaring, wordt deze verklaring ter beschikking gesteld op de website van de Dienst Vreemdelingenzaken, alsook een toelichting hierover. Op die manier wordt de vreemdeling, voorafgaand aan de ondertekening, op de hoogte gebracht van de inhoud en draagwijdte van desbetreffende verklaring.

Indien een vreemdeling, met uitzondering van de categorieën opgesomd in paragraaf 1, tweede lid van betreffend artikel, geen ondertekende verklaring heeft gevoegd bij zijn aanvraag, verklaart de minister of zijn gemachtigde de aanvraag onontvankelijk.

In de derde paragraaf wordt van de vreemdeling gevraagd, om bij eerste verlenging van zijn verblijf, zijn integratiebereidheid aan te tonen.

Om een verblijfstitel te kunnen verlengen, voorziet de Vreemdelingenwet afhankelijk van het type van verblijfstitel in verschillende voorwaarden. Om deze reden heeft de Minister of zijn gemachtigde hierna de mogelijkheid om, te allen tijde tijdens de vijf jaren volgend op de erkenning van het recht van verblijf, of te allen tijde indien de toelating tot verblijf is gegeven voor een beperkte duur, een einde te stellen aan het verblijf van de vreemdeling, wanneer deze er niet in slaagt het bewijs te leveren van zijn inspanningen tot integratie. Dit element zal mede in overweging worden genomen bij de beoordeling van de eventuele intrekking van het verblijf.

Teneinde het mogelijk te maken om de inspanningen van de betrokken vreemdeling te toetsen, kan de Minister of zijn gemachtigde aldus verzoeken om alle bewijzen hiervan over te maken.

Dans le deuxième paragraphe, il est précisé que la déclaration des primo-arrivants doit, sous peine d'irrecevabilité, être signée et jointe à sa demande, au moment de son introduction.

Afin de répondre à l'avis du Conseil d'Etat, aucun délai n'est prévu pour la signature de la déclaration et il sera déterminé, lors de la conclusion de l'accord de coopération visé au nouvel article 1/2, §1er, alinéa 3, si les communautés et régions compétentes estiment que cette absence de délai est conciliable avec l'exercice de leurs compétences.

En effet, il est également important pour l'étranger qui veut séjourner dans notre société de se familiariser dès le départ avec nos normes et valeurs fondamentales.

Pour permettre, d'une part, à l'étranger d'approuver la signature de la déclaration au moyen d'un *informed consent* (consentement éclairé), cette déclaration est mise à disposition sur le site de l'Office des étrangers ainsi qu'une explication de celle-ci. De cette manière, l'étranger est mis au courant du contenu et de la portée de cette déclaration avant la signature de celle-ci.

Si un étranger n'a pas joint de déclaration signée à sa demande, à l'exception des catégories reprises dans le 1er paragraphe, alinéa 2 dudit article, le ministre ou son délégué déclare la demande irrecevable.

Dans le troisième paragraphe, il est demandé à l'étranger, lors de la première prolongation de son séjour, de démontrer sa volonté de s'intégrer.

Pour pouvoir proroger un titre de séjour, la loi sur les étrangers prévoit plusieurs conditions, en fonction du type de séjour. Pour cette raison, le Ministre ou son délégué a dès lors la possibilité de, à tout moment pendant les cinq années suivant la reconnaissance du droit de séjour, ou à tout moment si l'autorisation de séjour a été donnée pour une durée limitée, de mettre fin au séjour de l'étranger, quand celui-ci ne sera pas parvenu à produire la preuve de ses efforts d'intégration. Cet élément sera aussi pris en considération pour l'appréciation de l'éventuel retrait du séjour.

Afin de permettre que les efforts de l'étranger concerné soient contrôlés, le Ministre ou son délégué peut donc demander de produire la preuve de ceux-ci.

Het spreekt voor zich dat deze afweging zal gebeuren met in achtneming van de proportionaliteitstoets.

De beoordeling van de inspanning behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de minister of zijn gemachtigde.

De minister of zijn gemachtigde zal voornoemde integratiebereidheid en inspanningen tot integratie toetsen aan de hand van de criteria in de wet bepaald. Zo zal bv. worden nagegaan of de vreemdeling een blanco strafblad heeft. De vreemdeling moet zijn integratiebereidheid en –inspanningen aantonen. Het spreekt derhalve voor zich dat het pro-forma voldoen aan de criteria, die in de wet zijn opgesomd, niet volstaat. Zo zal een interimcontract van enkele werkdagen of een pro forma inschrijving voor een opleiding niet als voldoende bewijs van integratiebereidheid weerhouden worden.

Van de vreemdeling wordt verwacht dat hij “een redelijke inspanning” levert. Dit houdt in dat hij voldoet aan de in de wet opgelijste integratiecriteria.

De in de wet voorziene lijst van integratiecriteria betref een niet-cumulatieve, niet-limitatieve lijst.

Wat betreft het criterium “kennis hebben van de taal van de plaats van inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister”, zoals opgesomd in §3, vierde lid, dient te worden gewezen op het feit dat de inburgering en de integratie georganiseerd worden door de bevoegde Gemeenschappen en Gewesten. Derhalve is het vanzelfsprekend dat wordt verwacht van de vreemdeling dat hij de taal leert van de regio, waar hij ingeschreven staat in het bevolkings –of vreemdelingenregister. Hetzelfde geldt voor de inburgeringscursus.

Indien de vreemdeling kort na zijn inschrijving in een gemeente in de ene regio verhuist naar een gemeente in een andere regio, wordt van deze persoon verwacht dat hij de taal van zijn nieuwe verblijfplaats leert. Indien de vreemdeling echter vlak voor de verlenging van zijn verblijfstitel verhuist, kan niet verwacht worden dat deze op zeer korte termijn kennis heeft van de taal van zijn nieuwe plaats van inschrijving. Dan zal de vreemdeling toegelaten worden om bewijs te leveren van kennis van de taal van zijn vorige plaats van inschrijving. Uiteraard zal bij een volgende aanvraag tot verlenging wel worden verwacht dat de vreemdeling bewijs levert van kennis van de taal van zijn nieuwe plaats van inschrijving. Hetzelfde geldt voor het criterium “inburgeringscursus volgen”.

Met deze regeling wordt de continuïteit van zijn inspanningen tot integratie van de vreemdeling verzekerd. Ten slotte dient er daarbij te worden opgemerkt dat er

Bien entendu, cette appréciation tiendra compte du principe de proportionnalité.

L’appréciation de cet effort relève du pouvoir discrétionnaire du ministre ou de son délégué.

Le ministre ou son délégué examinera, au moment de la prolongation du séjour, la volonté de s’intégrer et les efforts d’intégration, sur base des critères établis dans la loi. Ainsi, il sera vérifié p.ex. si l’étranger a un casier judiciaire vierge. L’étranger doit démontrer sa volonté de s’intégrer et ses efforts. Il va donc de soi que la satisfaction pro-forma des critères énumérés dans la loi n’est pas suffisante. Ainsi donc, un contrat d’interim de quelques jours de travail ou une inscription pro-forma à une formation ne sera pas retenu comme une preuve suffisante de la volonté d’intégration.

Il est attendu de l’étranger qu’il fournisse “un effort raisonnable”. Cela signifie qu’il doit satisfaire aux critères d’intégration énumérés dans la loi. La liste des critères d’intégration prévue dans la loi est une liste non-cumulative et non-limitative.

Pour ce qui concerne le critère “connaître la langue du lieu de l’inscription au registre de la population ou au registre des étrangers”, comme énuméré au §3, quatrième alinéa, il convient de renvoyer au fait que l’intégration est organisée par les Communautés et Régions compétentes. Il va donc de soi qu’il est attendu de l’étranger qu’il apprenne la langue de la région, où il est inscrit au registre de la population ou au registre des étrangers.

Si l’étranger, peu après son inscription dans une commune dans une région, déménage dans une commune d’une autre région, il est attendu de cette personne qu’elle apprenne la langue de son nouveau lieu d’inscription. Si l’étranger déménage vraiment juste avant la prolongation de son titre de séjour, il ne peut être attendu qu’il connaisse en si peu de temps la langue de son nouveau lieu d’inscription. Dès lors, l’étranger sera autorisé à fournir la preuve de la connaissance de la langue de son lieu précédent d’inscription. En effet, il sera attendu que, lors de sa prochaine demande de prolongation, que l’étranger apporte la preuve de son nouveau lieu d’inscription. Le même raisonnement est valable pour le critère “suivre un cours d’intégration”.

De cette façon, la continuité de ses efforts d’intégration de l’étranger est assurée. Enfin, il faut en outre remarquer que, pour une prolongation antérieure de titre

bij een voorgaande verlenging van de verblijfstitel reeds rekening zal gehouden zijn met de toen voorgelegde bewijzen van integratiebereidheid.

De vierde paragraaf voorziet in een zgn. hardheidsclausule voor die gevallen waarin van de vreemdeling niet kan verwacht worden dat hij aan de vooropgestelde verplichtingen voldoet. Het betreft minderjarige vreemdelingen (al dan niet begeleid), personen die zich bevinden in één van de situaties zoals omschreven in de artikelen 388, 491 en 492 van het Burgerlijk wetboek of ernstig zieken.

Artikel 4

Vanaf de inwerkingtreding van de huidige wet, zal de verklaring, eenmaal zijn inhoud is vastgesteld, worden voorgelegd aan elke vreemdeling die een aanvraag tot verblijf indient.

Vanaf de inwerkingtreding van de huidige wet, zal vanaf de indiening van iedere nieuwe aanvraag, iedere vreemdeling geïnformeerd worden van het feit dat zijn inspanningen tot integratie zullen worden gecontroleerd en de volgende aanvragen tot verlenging zullen aldus worden onderzocht op grond van het nieuwe artikel 1/2, derde paragraaf.

Dit is, dames en heren, de draagwijdte van het voorontwerp van wet dat wij de eer hebben u ter goedkeuring voor te leggen.

De minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken

Jan JAMBON

De staatssecretaris voor Asiel en Migratie,

Theo FRANCKEN

de séjour, il aura déjà été tenu compte de ces preuves d'engagement à s'intégrer soumises précédemment.

Le paragraphe 4 prévoit une clause de force majeure pour les cas où on ne peut attendre de l'étranger qu'il satisfasse aux exigences imposées. Il s'agit des mineurs étrangers (accompagnés ou non), les personnes qui se trouvent dans une des situations visées aux articles 388, 491 et 492 du Code civil, ou les personnes gravement malades.

Article 4

Dès l'entrée en vigueur de la présente loi, la déclaration, une fois son contenu déterminé, sera soumise à chaque étranger introduisant une demande de séjour.

Dès l'entrée en vigueur de la présente loi, lors de l'introduction de toute nouvelle demande, tout étranger sera informé du fait que ses efforts d'intégration seront contrôlés et les demandes ultérieures de prolongation de séjour seront donc examinées à l'aune du nouvel article 1/2, paragraphe 3.

Voici, Mesdames, Messieurs, la portée de l'avant-projet de loi que nous avons l'honneur de soumettre à votre approbation.

Le ministre de la Sécurité et de l'Intérieur,

Jan JAMBON

Le secrétaire d'Etat à l'Asile et la Migration,

Theo FRANCKEN

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot invoering van een algemene verblijfsvoorwaarde in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

Art. 2

In Titel I van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt een Hoofdstuk 1ter ingevoegd dat luidt als volgt: *“Algemene bepalingen met betrekking tot de indiening van een verblijfsaanvraag en een aanvraag tot internationale bescherming”*.

Art. 3

In Titel I, Hoofdstuk 1ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt een artikel 1/2 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art. 1/2. § 1 De vreemdeling die langer dan de in artikel 6 bepaalde termijn in het Rijk wenst te verblijven, ondertekent, binnen de termijn van 30 dagen na de indiening van zijn aanvraag een verklaring waarbij hij te kennen geeft dat hij de fundamentele waarden en normen van de samenleving begrijpt en aanvaardt en zich tevens bereid verklaart zich in de samenleving te integreren.

De vreemdeling die het rijk binnenkomt of binnengekomen is zonder te voldoen aan de in artikel 2 gestelde voorwaarden en die de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus wenst te verkrijgen, wordt toch gevraagd binnen de termijn van 30 dagen na het indienen van een asielaanvraag, een verklaring te ondertekenen waarbij hij te kennen geeft dat hij de fundamentele waarden en normen van de samenleving begrijpt en aanvaardt en zich er tevens bereid verklaart zich in de samenleving te integreren.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi insérant une condition générale de séjour dans la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

CHAPITRE IER**Disposition générale**Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

CHAPITRE II

Modifications de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Art. 2

Dans le Titre I de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, il est inséré un Chapitre 1ter rédigé comme suit : *“Dispositions générales relatives à l'introduction d'une demande de séjour et d'une demande de protection internationales”*.

Art. 3

Dans le Titre I, Chapitre 1ter de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, il est inséré un article 1/2, rédigé comme suit:

“Art. 1/2. § 1er L'étranger qui souhaite séjourner dans le Royaume au-delà du terme fixé à l'article 6, signe, dans un délai de 30 jours suivant l'introduction de sa demande, une déclaration par laquelle il indique comprendre et accepter les valeurs et les normes fondamentales de la société et se déclare également prêt à s'intégrer dans la société.

L'étranger qui entre ou qui est entré dans le Royaume sans satisfaire aux conditions fixées à l'article 2 et qui désire obtenir le statut de réfugié ou de protection subsidiaire, sera tout de même demandé de signer, dans un délai de 30 jours suivant l'introduction d'une demande d'asile, une déclaration par laquelle il indique comprendre et accepter les valeurs et les normes fondamentales de la société et se déclare également prêt à s'intégrer dans la société.

De vreemdeling ondertekent de verklaring in persoon ten overstaan van de overheid die bevoegd is om de aanvraag in ontvangst te nemen.

De koning bepaalt, bij een in ministerraad overlegd besluit, de inhoud van de verklaring, de modaliteiten van de ondertekening ervan en voorziet in de vertaling ervan in een taal die de vreemdeling begrijpt.

§ 2. Op straffe van niet-ontvankelijkheid van de in §1, eerste lid bedoelde aanvraag, dient de verklaring door de vreemdeling te worden ondertekend, binnen de termijn van 30 dagen na de indiening van zijn aanvraag.

De vreemdeling toont, binnen de eerste termijn van zijn toegekend verblijf aan dat hij bereid is, zich in de samenleving te integreren.

Bij de beoordeling van de verlenging van zijn verblijfstitel, kan de minister of zijn gemachtigde het leveren van een redelijke inspanning tot integratie in de samenleving mede in overweging nemen om te beslissen dat een vreemdeling die gemachtigd of toegelaten is tot verblijf, niet langer het recht heeft om in het rijk te verblijven.

De integratie van de vreemdeling in de samenleving kan in het bijzonder getoetst worden aan de hand van de volgende criteria:

— gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel een inburgeringscursus waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid van zijn hoofdverblijfplaats volgen;

— gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel werken;

— gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel een diploma, getuigschrift of bewijs van inschrijving van een erkende of gesubsidieerde onderwijsinstelling behalen;

— gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel een beroepsopleiding erkend door een bevoegde overheid volgen;

— kennis hebben van de taal van de plaats van inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister;

— Strafrechtelijk verleden;

— actieve deelname aan verenigingsleven.

Wanneer de minister of zijn gemachtigde een dergelijke beslissing overweegt te nemen, houdt hij rekening met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de betrokkene, met de duur van zijn verblijf in het Rijk alsmede met het bestaan van familiebanden of culturele of sociale banden met zijn land van herkomst.

§ 3. De minderjarige vreemdeling, personen die zich bevinden in één van de situaties zoals omschreven in de artikelen 388, 491 en 492 van het Burgerlijk wetboek of ernstig zieken

L'étranger signe la déclaration en personne auprès de l'instance compétente pour accuser réception de la demande.

Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le contenu de la déclaration, les modalités de signature de celle-ci et prévoit la traduction dans une langue que l'étranger comprend.

§ 2. Sous peine d'irrecevabilité de la demande visée au § 1er, alinéa 1er, la déclaration doit être signée par l'étranger, dans un délai de 30 jours à compter de l'introduction de sa demande.

L'étranger apporte, dans le premier délai de son séjour accordé, la preuve qu'il est prêt à s'intégrer dans la société.

Lors de l'examen de la demande de prorogation de son titre de séjour, le ministre ou son délégué peut tenir compte des efforts raisonnables d'intégration dans la société afin de décider que l'étranger autorisé ou admis au séjour n'a plus le droit de séjourner dans le Royaume.

L'intégration de l'étranger dans la société peut notamment être vérifiée au moyen des critères suivants:

— suivre un cours d'intégration prévu par l'autorité compétente de sa résidence principale pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour;

— travailler pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour;

— obtenir un diplôme, un certificat ou une preuve d'inscription, délivré par un établissement d'enseignement organisé, reconnu ou subventionné, pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour;

— suivre une formation professionnelle reconnue par une autorité compétente pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour;

— connaître la langue du lieu de l'inscription au registre de la population ou au registre des étrangers;

— passé judiciaire;

— participation active à la vie associative.

Lorsque le ministre ou son délégué envisage de prendre une telle décision, il tient compte de la nature et de la solidité des liens familiaux de l'intéressé, de la durée de son séjour dans le Royaume ainsi que de l'existence d'attaches familiales, culturelles ou sociales avec son pays d'origine.

§ 3. Le mineur étranger, les personnes qui se trouvent dans une situation telle que définie aux articles 388, 491 et 492 du Code civil ou les personnes gravement malades ayant apporté

die een blijvende psychische of lichamelijke belemmering hebben aangetoond, worden vrijgesteld van de in § 1 en § 2 opgelegde verplichtingen.

§ 4. De tweede paragraaf van dit artikel is niet van toepassing op aanvragen om machtiging of toelating tot verblijf die zijn ingediend op grond van:

1° artikel 19, § 2, alinea 2

2° artikel 40

3° artikel 40*bis*

4° artikel 58

5° artikel 61/7

6° de verzoeken om internationale bescherming

7° de aanvragen ingediend door vreemdelingen die het slachtoffer zijn van het misdrijf mensenhandel in de zin van artikel 433*quinquies* van het Strafwetboek, of die het slachtoffer zijn van het misdrijf mensensmokkel in de zin van artikel 77*bis* in de omstandigheden bedoeld in artikel 77*quater*, 1°, uitsluitend voor wat de niet begeleide minderjarigen betreft, tot en met 5°, en die met de autoriteiten samenwerken.

8° de aanvragen ingediend door gezinsleden van begunstigen van de status van vluchteling of subsidiaire beschermingsstatus

9° de aanvragen ingediend door de begunstigen van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963

10° de aanvragen ingediend op grond van artikel 40ter, door de familieleden van een Belg die zijn recht op vrij verkeer, overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft uitgeoefend.

HOOFDSTUK III

Overgangsbepaling

Art. 4

Hoofdstuk II is van toepassing op alle aanvragen gedaan door de vreemdeling die langer dan de in artikel 6 bepaalde termijn in het Rijk wenst te verblijven, die ingediend worden vanaf de datum van inwerkingtreding van onderhavige wet.

la preuve qu'elles sont définitivement dans l'incapacité permanente de signer la déclaration en raison d'un handicap physique ou d'une déficience mentale, sont dispensées des obligations imposées au § 1er et au § 2.

§ 4. Le deuxième paragraphe du présent article ne s'applique pas aux demandes d'autorisation ou d'admission au séjour introduites sur la base de :

1° l'article 19, § 2, alinéa 2

2° l'article 40

3° l'article 40*bis*

4° l'article 58

5° l'article 61/7

6° les demandes de protection internationale

7° les demandes introduites par des étrangers qui sont victimes de l'infraction de traite des êtres humains au sens de l'article 433*quinquies* du Code pénal ou qui sont victimes, dans les circonstances visées à l'article 77*quater*, 1°, en ce qui concerne uniquement les mineurs non accompagnés, à 5°, de l'infraction de trafic des êtres humains au sens de l'article 77*bis*, et qui coopèrent avec les autorités.

8° les demandes introduites par des membres de famille des bénéficiaires d'un statut de réfugié ou du statut de protection subsidiaire

9° les demandes introduites par les bénéficiaires de l'accord d'association signé le 12 septembre 1963 entre la Communauté Economique Européenne et la Turquie

10° les demandes introduites sur la base de l'article 40ter par les membres de la famille d'un Belge qui a exercé son droit à la liberté de circulation, conformément au Traité sur l'Union européenne et au Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.

CHAPITRE III

Disposition transitoire

Art. 4

Le chapitre II s'applique à toutes les demandes, faites par l'étranger qui souhaite séjourner dans le Royaume au-delà du délai visé à l'article 6, introduites à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen - (v2) - 17/03/2016 15:44

Geïntegreerde impactanalyse

Beschrijvende fiche

A. Auteur

Bevoegd regeringslid

Theo Francken
Staatssecretaris voor Asiel en Migratie

Contactpersoon beleidscel

Naam : Freija De Bock

E-mail : Freija.Debock@ibz.fgov.be

Tel. Nr. : 02/2061441

Overheidsdienst

Dienst Vreemdelingenzaken

Contactpersoon overheidsdienst

Naam : Filip Mondelaers

E-mail : Filip.Mondelaers@dofi.fgov.be

Tel. Nr. : 027939223

B. Ontwerp

Titel van de regelgeving

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.

In het regeerakkoord van 11 oktober 2014 heeft de regering zich ertoe geëngageerd bouwstenen aan te reiken voor een succesvolle integratie en participatie van nieuwkomers en oudkomers op alle maatschappelijke vlakken.

Integratie en inburgering zijn van cruciaal belang om de participatie van de vreemdeling in onze samenleving te doen slagen. De vreemdeling die op duurzame wijze in het Rijk wil verblijven, is erbij gebaat zich van bij zijn aanvraag reeds bewust te zijn van onze waarden en normen evenals van het belang dat er in onze samenleving aan wordt gehecht.

Integratie en inburgering zijn bevoegdheden die aan de gemeenschappen toebehoren en zij worden door de verschillende gemeenschappen in dit land op grondige en gedegen wijze ingevuld. Dit belet echter niet dat op federaal niveau de fundamentele waarden van onze samenleving en duidelijke doelstellingen tot participatie in onze samenleving ter kennis worden gebracht aan elke vreemdeling.

Voorliggend wetsontwerp strekt er toe alle vreemdelingen te verplichten kennis te nemen van de fundamentele waarden en normen van onze samenleving en tevens zich ertoe te verbinden gebruik te maken van de bestaande inburgeringsmogelijkheden. Deze inburgeringsmogelijkheden omvatten de zgn. inburgeringstrajecten die op gemeenschapsniveau worden georganiseerd en de inburgeringsprojecten die uitgaan van de provincies of lokale overheden.

Het ondertekenen van een verklaring waarbij de vreemdeling kennis neemt van de fundamentele waarden en normen van de Belgische samenleving en zich ertoe verbindt gebruik te maken van de inburgeringsmogelijkheden waarin de gemeenschappen van het Rijk voorzien, wordt als algemene verblijfsvoorwaarde in de vreemdelingenwet ingevoegd. Deze verblijfsvoorwaarde geldt ten aanzien van alle verblijfsstatuten die een duurzaam verblijf beogen, afgezien van de uitzonderingen door de vreemdelingenwet zelf bepaald.

Impactanalyses reeds uitgevoerd:

1/6

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen - (v2) - 17/03/2016 15:44

Ja Nee

C. Raadpleging over het ontwerp van regelgeving

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen

Bilateraal overleg met het kabinet van dhr. Reynders op 14/1/16, evenals met het kabinet van mevr. Homans op 14/1/16 en het kabinet van mevr. Tillieux op xx/1/16

D. Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en referentiepersonen

/

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen - (v2) - 17/03/2016 15:44

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

1. Kansarmoedebestrijding

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

Leg uit

Aan de hand van de statistische vaststellingen die met betrekking tot de diverse levensdomeinen werden gedaan, kan worden gesteld dat de groep 'personen met een vreemde herkomst' een duidelijk mindere sociaal-economische positie inneemt. (zie:

<http://www.emnbelgium.be/nl/publication/vlaamse-migratie-en-integratiemonitor-2013-sieni>) Het is niet onterecht te stellen dat een achterblijvende integratie kan leiden tot processen die na verloop van tijd marginalisering, in de zin van een afnemend vermogen tot maatschappelijke participatie, segregatie, gebrekkige kansen op de arbeidsmarkt en structurele afhankelijkheid van inkomensvervangende uitkeringen, tot gevolg hebben. Integratie en inburgering zijn derhalve van cruciaal belang om de participatie van de vreemdeling in onze samenleving te doen slagen.

Door de vreemdeling die op duurzame wijze in het Rijk wil verblijven, van bij zijn aanvraag reeds bewust te maken van onze waarden en normen evenals van het belang dat er in onze samenleving aan wordt gehecht en hem in dit stadium reeds op het bestaan van inburgeringsmogelijkheden te wijzen, worden hem tools in handen gegeven voor een succesvolle integratie. Integratie vergt immers dat mensen de waarden en normen van de Belgische samenleving kennen en respecteren en als burgers van dit land een bijdrage leveren aan onze samenleving.

2. Gelijke kansen en sociale cohesie

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

Leg uit

Onze samenleving kan alleen functioneren als iedereen die hier langere tijd is, meedraait en de basisprincipes van onze samenleving deelt. Om snel en volwaardig mee te kunnen draaien is het uiterst belangrijk dat de vreemdeling zich bij zijn binnenkomst bewust is van wat België als ontvangende samenleving verwacht en biedt, dat hij kennis opdoet van de basisprincipes van onze samenleving, de arbeidsmarkt, onderwijs, ...

Het kabinet wil met dit ontwerp voorkomen dat er groepen ontstaan die weinig tot niet deelnemen aan de Belgische samenleving

3. Gelijkheid van vrouwen en mannen

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

Er zijn personen betrokken. | Personen zijn niet betrokken.

Leg uit waarom:

Het ontwerp betreft zowel mannen als vrouwen. Er is geen verschil in personeel toepassingsgebied naar gelang het geslacht

4. Gezondheid

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

5. Werkgelegenheid

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen - (v2) - 17/03/2016 15:44

Leg uit

Administratieve gegevens van de KSZ en de bevindingen van de EAK-survey tonen aan dat een duidelijk verschil bestaat tussen de werkzaamheidsgraad van personen van Belgische herkomst en personen van vreemde herkomst.
Een studie, op basis van de kwantitatieve analyses op de gekoppelde databanken KBI-KSZ, uitgevoerd in Vlaanderen door het onderzoeksinstituut voor arbeid en samenleving in 2010 toont aan dat vreemdelingen die het Vlaamse inburgeringstraject volledig doorlopen en een inburgeringsattest behalen een groter aandeel werkenden tellen dan de nietstarters en de afhakers.
Voorliggend ontwerp wil dat elke vreemdeling zich ertoe verbindt om gebruik te maken van de bestaande inburgeringsmogelijkheden, maakt dit zelfs tot een verblijfsvoorwaarde.

6. Consumptie- en productiepatronen

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

7. Economische ontwikkeling

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

8. Investeringen

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

9. Onderzoek en ontwikkeling

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

10. Kmo's

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

Er zijn ondernemingen (inclusief kmo's) betrokken. | Ondernemingen zijn niet betrokken.

Leg uit waarom:

het ontwerp is van toepassing op natuurlijke personen

11. Administratieve lasten

| Ondernemingen of burgers zijn betrokken. Ondernemingen of burgers zijn niet betrokken.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.

Huidige regelgeving

Ontwerp van regelgeving

vreemdelingen: al wie het bewijs niet levert dat hij de Belgische nationaliteit bezit

vreemdelingen: al wie het bewijs niet levert dat hij de Belgische nationaliteit bezit

Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige regelgeving.

Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving.

2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

Huidige regelgeving

Ontwerp van regelgeving

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen - (v2) - 17/03/2016 15:44

Afhankelijk van de wettelijke basis waarop de vreemdeling een verblijf van langer dan drie maand aanvraagt moet hij bij zijn verblijfsaanvraag volgende documenten voorleggen:

- identiteitsdocumenten
- bewijs van stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen
- bewijs van behoorlijke huisvesting
- bewijs van ziektekostenverzekering
- bewijs van een naar behoren geattesteerde duurzame en stabiele partnerrelatie

Ongeacht de wettelijke basis waarop de vreemdeling een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk wil bekomen dient hij NAAST de huidige documenten tevens een verklaring te ondertekenen waarbij hij kennis neemt van de fundamentele rechten en plichten van onze Samenleving en zich ertoe verbindt gebruik te maken van de bestaande inburgeringsmogelijkheden.

3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

Huidige regelgeving

Op het ogenblik van de aanvraag tot verblijf. De aanvraag wordt geacht te zijn gedaan wanneer alle bewijzen werden overgelegd.

Ontwerp van regelgeving

De verklaring die het huidig ontwerp wil voorleggen aan alle nieuwkomers moet ondertekend worden bij de aanvraag, uiterlijk 30d. na dat de aanvraag werd ingediend.

4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

Huidige regelgeving

/

Ontwerp van regelgeving

/

5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?

De beslissing wordt zo snel mogelijk en ten laatste zes maand na de datum waarop de aanvraag werd ingediend getroffen en betekend. Deze termijn is tweemaal verlengbaar met 3 maand.

12. Energie

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

13. Mobiliteit

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

14. Voeding

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

15. Klimaatverandering

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

16. Natuurlijke hulpbronnen

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

17. Buiten- en binnenlucht

5/6

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen - (v2) - 17/03/2016 15:44

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

18. Biodiversiteit

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

19. Hinder

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

20. Overheid

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

21. Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van: voedselveiligheid, gezondheid en toegang tot geneesmiddelen, waardig werk, lokale en internationale handel, inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie), mobiliteit van personen, leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling), vrede en veiligheid.

Impact op ontwikkelingslanden. | Geen impact op ontwikkelingslanden.

Leg uit waarom:

/

Avant-projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - (v2) - 17/03/2016 15:44

Analyse d'impact intégrée

Fiche signalétique

A. Auteur

Membre du Gouvernement compétent

Theo Francken
Le Secrétaire d'Etat à l'asile et la Migration

Contact cellule stratégique

Nom : Freija De Bock

E-mail : Freija.Debock@ibz.fgov.be

Téléphone : 02/2061441

Administration

Office des Etrangers

Contact administration

Nom : Filip Mondelaers

E-mail : Filip.Mondelaers@dofi.fgov.be

Téléphone : 027939223

B. Projet

Titre de la réglementation

Avant-projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.

Analyses d'impact déjà réalisées :

Oui Non

C. Consultations sur le projet de réglementation

Consultation obligatoire, facultative ou informelle

D. Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact

Statistiques, documents, institutions et personnes de référence

/

Avant-projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - (v2) - 17/03/2016 15:44

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

1. Lutte contre la pauvreté

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

2. Égalité des chances et cohésion sociale

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

3. Égalité des femmes et des hommes

1. Quelles personnes sont (directement et indirectement) concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

Des personnes sont concernées. | Aucune personne n'est concernée.

Expliquez pourquoi :

4. Santé

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

5. Emploi

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

6. Modes de consommation et production

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

7. Développement économique

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

8. Investissements

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

9. Recherche et développement

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

10. PME

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées ?

Des entreprises (dont des PME) sont concernées. | Aucune entreprise n'est concernée.

Expliquez pourquoi :

11. Charges administratives

2/4

Avant-projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - (v2) - 17/03/2016 15:44

- Des entreprises/citoyens sont concernés. Les entreprises/citoyens ne sont pas concernés.

1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.

Réglementation actuelle

Réglementation en projet

S'il y a des formalités et/ou des obligations dans la réglementation actuelle, cochez cette case.

S'il y a des formalités et/ou des obligations pour la réglementation en projet, cochez cette case.

2. Quels documents et informations chaque groupe concerné doit-il fournir ?

Réglementation actuelle

Réglementation en projet

3. Comment s'effectue la récolte des informations et des documents, par groupe concerné ?

Réglementation actuelle

Réglementation en projet

4. Quelles est la périodicité des formalités et des obligations, par groupe concerné ?

Réglementation actuelle

Réglementation en projet

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs ?

12. Énergie

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

13. Mobilité

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

14. Alimentation

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

15. Changements climatiques

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

16. Ressources naturelles

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

17. Air intérieur et extérieur

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Avant-projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - (v2) - 17/03/2016 15:44

18. Biodiversité

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

19. Nuisances

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

20. Autorités publiques

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

21. Cohérence des politiques en faveur du développement

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : sécurité alimentaire, santé et accès aux médicaments, travail décent, commerce local et international, revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation), mobilité des personnes, environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre), paix et sécurité.

Impact sur les pays en développement. | Pas d'impact sur les pays en développement.

Expliquez pourquoi :

/

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 59.224/VR/4 VAN 19 MEI 2016**

Op 1 april 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie, belast met Administratieve Vereenvoudiging, toegevoegd aan de Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen verlengd tot vijfenveertig dagen ⁽¹⁾ en verlengd tot 20 mei 2016 ⁽²⁾ een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot invoering van een algemene verblijfsvoorwaarde in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen'.

Het voorontwerp is, wat de bevoegdheid betreft, door de verenigde kamers onderzocht op 12 mei 2016.

De kamer was samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, voorzitter, Pierre Liénardy, kamervoorzitter, Martine Baguet, Wilfried Van Vaerenbergh, Bernard Blero en Wouter Pas, staatsraden, Marc Rigaux en Marianne Dony, assessoren, Colette Gigot en Greet Verberckmoes, griffiers.

Het ontwerp is voor het overige door de vierde kamer onderzocht op 12 mei 2016.

De kamer was samengesteld uit Pierre Liénardy, kamervoorzitter, Martine Baguet en Bernard Blero, staatsraden, en Colette Gigot, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Roger Wimmer en Brecht Steen, eerste auditeurs.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre Liénardy

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 19 mei 2016.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp,¹ de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

⁽¹⁾ Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85bis.

⁽²⁾ Bij E-mail van 3 mei 2016.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 59.224/VR/4 DU 19 MAI 2016**

Le 1er avril 2016 le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, chargé de la Simplification administrative, adjoint au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur à communiquer un avis, dans un délai de trente jours prorogé à quarante-cinq jours ⁽¹⁾ prorogé jusqu'au 20 mai 2016 ⁽²⁾ un avant-projet de loi "insérant une condition générale de séjour dans la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers".

L'avant-projet a été examiné, en ce qui concerne la compétence, par les chambres réunies le 12 mai 2016.

Les chambres étaient composées de Marnix Van Damme, président de chambre, président, Pierre Liénardy, président de chambre, Martine Baguet, Wilfried Van Vaerenbergh, Bernard Blero et Wouter Pas conseillers d'État, Marc Rigaux, et Marianne Dony, assesseurs, Colette Gigot et Greet Verberckmoes greffiers.

L'avant-projet a pour le reste été examiné par la quatrième le 12 mai 2016.

La chambre était composée de Pierre Liénardy président de chambre, Martine Baguet et Bernard Blero, conseillers d'État, et Colette Gigot, greffier.

Les rapports ont été présentés par Roger Wimmer et Brecht Steen, premiers auditeurs.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre Liénardy.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 19 mai 2016

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet 'à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations suivantes.

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité aux normes supérieures.

(*) Cette prorogation résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État qui dispose que le délai de trente jours est prorogé à quarante-cinq jours dans le cas où l'avis est donné par les chambres réunies en application de l'article 85bis.

⁽²⁾ Par courriel du 3 mai 2016.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

1. Het voorontwerp beoogt een nieuwe algemene verblijfsvoorwaarde in te voeren die erin bestaat dat de vreemdeling die meer dan drie maanden in het Rijk wenst te verblijven, “in persoon” een “verklaring [ondertekent] waarbij hij te kennen geeft dat hij de fundamentele waarden en normen van de samenleving begrijpt en aanvaardt en zich tevens bereid verklaart zich in de samenleving te integreren” (ontworpen artikel 1/2, § 1, eerste en derde lid). Wanneer hij niet aan die voorwaarde voldoet, is zijn verblijfsaanvraag onontvankelijk (ontworpen artikel 1/2, § 2, eerste lid).

Om, naar luid van de artikelsgewijze bespreking, onder meer “de vreemdeling in staat te stellen door middel van een *informed consent* in te stemmen met (...) de verklaring”, beschikt deze over een termijn van dertig dagen na de indiening van zijn verblijfsaanvraag om de verklaring te ondertekenen.

De Koning wordt ermee belast de inhoud van de verklaring en de nadere regels voor de ondertekening ervan vast te stellen en moet erop toezien dat aan de vreemdeling een verklaring wordt voorgelegd die vertaald is in een taal die deze begrijpt (ontworpen artikel 1/2, § 1, vierde lid).

2. In verband met de verbintenis tot integratie verplicht het ontworpen artikel 1/2, § 2, tweede lid, de vreemdeling om aan te tonen dat hij bereid is zich te integreren tijdens de eerste verblijfstermijn die hem is toegekend.

Het ontworpen artikel 1/2, § 2, vierde lid, luidt als volgt:

“De integratie van de vreemdeling in de samenleving kan in het bijzonder getoetst worden aan de hand van de volgende criteria:

- gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel een inburgeringscursus waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid van zijn hoofdverblijfplaats volgen;
- gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel werken;
- gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel een diploma, getuigschrift of bewijs van inschrijving van een erkende of gesubsidieerde onderwijsinstelling behalen;
- gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel een beroepsopleiding erkend door een bevoegde overheid volgen;
- kennis hebben van de taal van de plaats van inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister;
- Strafrechtelijk verleden;
- actieve deelname aan verenigingsleven”.

Om te beslissen of aan de vreemdeling die gemachtigd of toegelaten is tot verblijf het recht verleend dan wel geweigerd wordt om in het Rijk te verblijven, kan de minister

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

1. L'avant-projet vise à instaurer une nouvelle condition générale de séjour consistant à imposer à l'étranger qui souhaite séjourner plus de trois mois dans le Royaume la signature, “en personne”, d'une “déclaration par laquelle il indique comprendre et accepter les valeurs et les normes fondamentales de la société et se déclare également prêt à s'intégrer dans la société” (article 1er/2, § 1er, alinéas 1er et 3, en projet). À défaut de se conformer à cette condition, la demande de séjour introduite par l'étranger est irrecevable (article 1er/2, § 2, alinéa 1er, en projet).

L'étranger dispose d'un délai de trente jours suivant l'introduction de sa demande de séjour pour signer la déclaration, l'objectif étant notamment, selon le commentaire des articles, de “permettre [...] à l'étranger d'approuver [...] la déclaration au moyen d'un *informed consent* (consentement éclairé)”.

Le Roi est chargé de fixer le contenu de la déclaration et les modalités de signature de la déclaration, en veillant à ce que soit soumise à l'étranger une déclaration traduite dans une langue que celui-ci comprend (article 1er/2, § 1er, alinéa 4, en projet).

2. En ce qui concerne l'engagement portant sur l'intégration, l'article 1er/2, § 2, alinéa 2, en projet impose à l'étranger d'apporter la preuve qu'il est prêt à s'intégrer dans le premier délai de séjour accordé.

Selon l'article 1er/2, § 2, alinéa 4, en projet:

“L'intégration de l'étranger dans la société peut notamment être vérifiée au moyen des critères suivants:

- suivre un cours d'intégration par l'autorité compétente de sa résidence principale pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour;
- travailler pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour;
- obtenir un diplôme, un certificat ou une preuve d'inscription, délivré par un établissement d'enseignement organisé, reconnu ou subventionné, pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour;
- suivre une formation professionnelle reconnue par une autorité compétente pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour;
- connaître la langue du lieu de l'inscription au registre de la population ou au registre des étrangers;
- passé judiciaire;
- participation active à la vie associative”.

Les “efforts raisonnables d'intégration dans la société” de l'étranger constitue un élément dont le ministre pourra tenir compte lors “de l'examen de la demande de prorogation de

bij “de beoordeling van de [aanvraag tot] verlenging van de verblijfstitel” van de vreemdeling diens “redelijke inspanning tot integratie in de samenleving” in overweging nemen (ontworpen artikel 1/2, § 2, derde lid).

“De beoordeling van de inspanning behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de minister of zijn gemachtigde”, aldus de artikelsgewijze bespreking. Bij die beoordeling moet de minister of zijn gemachtigde echter “rekening [houden] met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de betrokkene, met de duur van zijn verblijf in het Rijk alsmede met het bestaan van familiebanden of culturele of sociale banden met zijn land van herkomst” (ontworpen artikel 1/2, § 2, vijfde lid).

3. Aan tien categorieën vreemdelingen, waaronder degenen die om “internationale bescherming” verzoeken, wordt de algemene voorwaarde, bepaald in het ontworpen artikel 1/2, § 1, eerste lid, hoewel ze van toepassing is,² niet opgelegd als noodzakelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van de verblijfsaanvraag (ontworpen artikel 1/2, § 4).

4. Ten slotte worden de volgende categorieën vrijgesteld van de nieuwe regels die bij het ontworpen artikel 1/2, §§ 1 en 2, worden ingevoerd: “De minderjarige vreemdeling, personen die zich bevinden in één van de situaties zoals omschreven in de artikelen 388, 491 en 492 van het Burgerlijk wetboek of ernstig zieken die een blijvende psychische of lichamelijke belemmering hebben aangetoond” (ontworpen artikel 1/2, § 3).

Bevoegdheid van de federale overheid

1. Overeenkomstig artikel 5, § 1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (hierna “de bijzondere wet van 8 augustus 1980” genoemd) zijn de gemeenschappen in het kader van de persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 128, § 1, van de Grondwet, bevoegd om inzake bijstand aan personen het beleid van opvang en integratie van inwijkelingen te regelen.

Naar luid van de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980³ zijn de gemeenschappen bevoegd:

“Inzake het onthaal- en integratiebeleid der inwijkelingen, onder meer voor:

² Wat het voorontwerp uitdrukkelijk stelt in verband met “[d]e vreemdeling die het rijk binnenkomt of binnengekomen is zonder te voldoen aan de in artikel 2 gestelde voorwaarden en die de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus wenst te verkrijgen”. Over die vreemdeling stelt het ontworpen artikel 1/2, § 1, tweede lid, dat hem “toch [wordt] gevraagd binnen de termijn van 30 dagen na het indienen van een asielaanvraag, een verklaring te ondertekenen waarbij hij te kennen geeft dat hij de fundamentele waarden en normen van de samenleving begrijpt en aanvaardt en zich er tevens zich tevens bereid verklaart zich in de samenleving te integreren”.

³ Memorie van toelichting (Parl. St. Senaat 1979-80, nr. 434/1, 7-8).

son titre de séjour” afin de décider si l'étranger autorisé ou admis au séjour disposera ou se verra refuser le droit de séjourner dans le Royaume (article 1er/2, § 2, alinéa 3, en projet).

“L'appréciation de cet effort relève du pouvoir discrétionnaire du ministre ou de son délégué” (selon le commentaire des articles). Lors de cette appréciation, le ministre ou son délégué doit toutefois tenir “compte de la nature et de la solidité des liens familiaux de l'intéressé, de la durée de son séjour dans le Royaume ainsi que de l'existence d'attaches familiales, culturelles ou sociales avec son pays d'origine” (article 1er/2, § 2, alinéa 5, en projet).

3. À l'égard de dix catégories d'étrangers, dont les demandeurs “de protection internationale”, il est prévu que la condition générale instaurée par l'article 1er/2, § 1er, alinéa 1er, en projet, bien qu'applicable², n'est pas imposée à peine d'irrecevabilité de la demande de séjour (article 1er/2, § 4, en projet).

4. Enfin, un régime de dispense des règles nouvelles mises en place par l'article 1er/2, §§ 1er et 2, en projet, est consacré pour les catégories suivantes: “Le mineur étranger, les personnes qui se trouvent dans une situation telle que définie aux articles 388, 491 et 492 du Code civil ou les personnes gravement malades ayant apporté la preuve qu'elles sont définitivement dans l'incapacité permanente de signer la déclaration en raison d'un handicap physique ou d'une déficience mentale” (article 1er/2, § 3, en projet).

COMPÉTENCE DE L'AUTORITÉ FÉDÉRALE

1. Conformément à l'article 5, § 1er, II, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 ‘de réformes institutionnelles’ (ci-après “la loi spéciale du 8 août 1980”), les Communautés sont compétentes, dans le cadre des matières personnalisables visées à l'article 128, § 1er, de la Constitution, pour régler, en matière d'aide aux personnes, la politique d'accueil et d'intégration des immigrés.

Selon les travaux préparatoires de la loi spéciale du 8 août 1980³, les Communautés sont compétentes:

“En matière de politique d'accueil et d'intégration des immigrés, notamment pour:

² Ce que l'avant-projet énonce de manière expresse pour ce qui concerne “[l]'étranger qui entre ou qui est entré dans le Royaume sans satisfaire aux conditions fixées à l'article 2 et qui désire obtenir le statut de réfugié ou de protection subsidiaire”, étranger à l'égard duquel l'article 1er/2, § 1er, alinéa 2, en projet énonce qu'il lui “sera tout de même demandé de signer, dans un délai de 30 jours suivant l'introduction d'une demande d'asile, une déclaration par laquelle il indique comprendre et accepter les valeurs et les normes fondamentales de la société et se déclare également prêt à s'intégrer dans la société”.

³ Exposé des motifs (Doc. parl., Sénat, 1979-1980, n° 434/1, pp. 7-8).

1° De tegemoetkoming in de reiskosten van het gezin der migrerende werknemers;

2° De toekenning van een vergoeding aan personen die morele en/of godsdienstige hulp aan de migrerende werknemers verstrekken;

3° De betaling van de kosten die verbonden zijn aan de activiteiten die worden verricht met het oog op de integratie van de migrerende werknemers en van hun gezin, de vergemakkelijking van hun aanpassing en de verbetering van de verstandhouding tussen Belgen en vreemdelingen;

4° De publicatie van informatiebrochures voor migrerende werknemers, gesteld in de door dezen gebruikte talen;

5° De toekenning van een toelage aan de VZW 'Voorlichtingscentrum voor vluchtelingen en vreemdelingen' en aan de gemeentelijke diensten, voor organisatie van taalcursussen;

6° De toekenning van toelagen aan gemeenten en overheidsdiensten voor het uitgeven van publicaties ten gerieve van de migrerende werknemers;

7° De toekenning van toelagen aan de gewestelijke ontvangstcomités, de gemeentelijke adviserende raden en de verenigingen die door de migrerende werknemers zijn opgericht;

8° De aankoop van didactisch materieel voor organisatie van taalcursussen ten behoeve van de immigranten".

De bevoegdheid van de gemeenschappen inzake het beleid van opvang en integratie van inwijkelingen⁴ wordt ruim

1° L'intervention dans les frais de voyage de la famille des travailleurs migrants;

2° L'octroi d'une indemnité aux personnes appelées à aider moralement et/ou religieusement les travailleurs migrants;

3° La liquidation des frais inhérents aux activités déployées en vue de l'intégration des travailleurs migrants et de leurs familles, afin de faciliter leur adaptation et d'améliorer la compréhension entre Belges et étrangers;

4° La publication de brochures d'information pour travailleurs migrants dans les langues utilisées par ceux-ci;

5° L'octroi d'une subvention à l'ASBL 'Centre d'initiation pour réfugiés et étrangers' et aux services communaux, pour l'organisation de cours de langues;

6° L'octroi de subsides aux communes et aux services publics pour l'édition de publications à l'intention des travailleurs migrants;

7° L'octroi de subsides aux comités régionaux d'accueil, aux conseils consultatifs communaux et aux associations créées par les travailleurs migrants;

8° L'achat de matériel didactique pour l'organisation de cours de langues à l'intention des immigrants".

La compétence des Communautés en matière de politique d'accueil et d'intégration des immigrants⁴ est interprétée de

⁴ Ter uitvoering van artikel 138 van de Grondwet heeft de Franse Gemeenschap de uitoefening van haar bevoegdheid ter zake aan het Waals Gewest en aan de Franse Gemeenschapscommissie overgedragen (zie artikel 3, 7°, van decreet II van de Franse Gemeenschap van 19 juli 1993 'tot toekenning van de uitoefening van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie'. Die bepaling is opgeheven bij het bijzonder decreet van 3 april 2014 'betreffende de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap waarvan de uitoefening naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie wordt overgedragen'. Het zwaartepunt van die overdracht ligt in artikel 3, 7°, van dat decreet).

⁴ En exécution de l'article 138 de la Constitution, la Communauté française a transféré à la Région wallonne et à la Commission communautaire française l'exercice de la compétence qui était la sienne en la matière (voir l'article 3, 7°, du décret II de la Communauté française du 19 juillet 1993 'attribuant l'exercice de certaines compétences de la Communauté française à la Région wallonne et à la Commission communautaire française', disposition abrogée par le décret spécial du 3 avril 2014 'relatif aux compétences de la Communauté française dont l'exercice est transféré à la Région wallonne et à la Commission communautaire française', le siège du transfert figurant à l'article 3, 7°, de ce décret).

geïnterpreteerd⁵, wordt niet beperkt tot aspecten die enkel met communicatie te maken hebben en wordt evenmin beperkt door een criterium van vrijwilligheid.⁶

2. Dat de gemeenschappen bevoegd zijn voor het beleid van opvang en integratie van inwijkelingen, betekent niet dat een beleid ter bevordering van de integratie van inwijkelingen enkel op basis van die bevoegdheid kan worden gevoerd. Zo kan de doelstelling van de integratie van

manière large ⁵ et n'est pas non plus limitée aux aspects présentant uniquement un caractère communicationnel, pas plus qu'elle ne se trouve limitée par un critère de volontariat ⁶.

2. La circonstance que les Communautés sont compétentes en matière de politique d'accueil et d'intégration des immigrés n'emporte pas que ce n'est qu'à ce titre que des politiques favorisant l'intégration des immigrés peuvent être menées. Ainsi, les politiques menées en matière

⁵ De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft het volgende opgemerkt in haar advies 26.915/3, op 7 oktober 1997 gegeven over een voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 28 april 1998 'inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden' (Parl.St. VI.Parl. 1997-98, nr. 868/1, 48): "Op grond van artikel 5, § 1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gemeenschappen bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen. Mede rekening houdend met de evolutie die de problematiek van de inwijkelingen sinds 1980 heeft ondergaan, kan aangenomen worden dat het beleid ten aanzien van allochtonen, vluchtelingen en woonwagenbewoners in die bevoegdheidsomschrijving ingepast kan worden". In haar advies 39.856/3, op 21 maart 2006 gegeven over een voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het decreet van de Vlaamse Overheid van 14 juli 2006 'tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid' (Parl.St. VI.Parl. 2005-06, nr. 850/1, 85) heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State het volgende opgemerkt: "3. Krachtens artikel 5, § 1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gemeenschappen bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen. Onder deze bevoegdheid kan het opzetten van een inburgeringsregeling, zoals omschreven in het ontworpen artikel 2, 1°, worden begrepen, waarbij deze regeling niet noodzakelijkerwijze dient te worden beperkt tot personen die niet de Belgische nationaliteit bezitten. Evenmin dient zij te worden beperkt tot regelingen met een vrijwillig karakter, zodat de gemeenschappen bij de uitoefening van hun bevoegdheid aan de betrokkenen verplichtingen vermogen op te leggen".

⁶ Zie, naast het reeds aangehaalde advies 39.856/3, advies 55.083/4, op 17 februari 2014 gegeven over een voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het decreet van het Waals Gewest van 27 maart 2014 'tot vervanging van boek II van het Waalse Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid betreffende de integratie van vreemdelingen of personen van buitenlandse herkomst' (Parl.St. W.Parl. 2013-14, nr. 992/1, 23) en advies 58.723/4, op 18 januari 2016 gegeven over een voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het decreet van het Waals Gewest van 28 april 2016 'tot wijziging van boek II van het Waalse Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid betreffende de integratie van vreemdelingen of personen van buitenlandse herkomst' (Parl.St. W.Parl. 2015-16, nr. 414/1, 12).

⁵ Dans son avis 26.915/3 donné le 7 octobre 1997 sur un avant-projet devenu le décret flamand du 28 avril 1998 'inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden' (Doc. parl., Parl. fl., 1997-1998, n° 868/1, p. 48), la section de législation du Conseil d'État a observé:

"Op grond van artikel 5, § 1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gemeenschappen bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen. Mede rekening houdend met de evolutie die de problematiek van de inwijkelingen sinds 1980 heeft ondergaan, kan aangenomen worden dat het beleid ten aanzien van allochtonen, vluchtelingen en woonwagenbewoners in die bevoegdheidsomschrijving ingepast kan worden".

Dans son avis 39.856/3 donné le 21 mars 2006 sur un avant-projet devenu le décret flamand du 14 juillet 2006 'tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid' (Doc. parl., Parl. fl., 2005-2006, n° 850/1, p. 85), la section de législation du Conseil d'État a relevé:

"3. Krachtens artikel 5, § 1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gemeenschappen bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen. Onder deze bevoegdheid kan het opzetten van een inburgeringsregeling, zoals omschreven in het ontworpen artikel 2, 1°, worden begrepen, waarbij deze regeling niet noodzakelijkerwijze dient te worden beperkt tot personen die niet de Belgische nationaliteit bezitten. Evenmin dient zij te worden beperkt tot regelingen met een vrijwillig karakter, zodat de gemeenschappen bij de uitoefening van hun bevoegdheid aan de betrokkenen verplichtingen vermogen op te leggen".

⁶ Outre l'avis 39.856/3 précité, voir l'avis 55.083/4 donné le 17 février 2014 sur un avant-projet devenu le décret du 27 mars 2014 de la Région wallonne 'remplaçant le livre II du Code wallon de l'Action sociale et de la Santé relatif à l'intégration des personnes étrangères ou d'origine étrangère' (Doc. parl., Parl. wall., 2013-2014, n° 992/1, p. 23) et l'avis 58.723/4 donné le 18 janvier 2016 sur un avant-projet devenu le décret du 28 avril 2016 de la Région wallonne 'modifiant le Livre II du Code wallon de l'Action sociale et de la Santé relatif à l'intégration des personnes étrangères ou d'origine étrangère' (Doc. parl., Parl. wall., 2015-2016, n° 417/1, p. 12).

vreemdelingen of personen van vreemde afkomst, ook mede worden gerealiseerd door maatregelen op het vlak van onderwijs,⁷ beroepsopleiding, tewerkstelling, huisvesting, ...⁸⁻⁹

3. Het beleid inzake de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen valt onder de restbevoegdheid van de federale overheid.

⁷ Artikel 29 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind stelt het volgende: "1. De Staten die partij zijn, komen overeen dat het onderwijs aan het kind dient gericht te zijn op: (...) c) het bijbrengen van eerbied voor de ouders van het kind, voor zijn of haar eigen culturele identiteit, taal en waarden, voor de nationale waarden van het land waar het kind woont, het land waar het is geboren, en voor andere beschavingen dan de zijne of de hare; (...)".

⁸ Zie advies 39.536/VR van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, op 24 januari 2006 gegeven over een voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het decreet van de Vlaamse Overheid van 15 december 2006 'houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode', opm. 3.1 en 3.2 (Parl.St. VI.Parl. 2005-06, nr. 824/1, 48-50).

⁹ Zie arrest nr. 101/2008 van het Grondwettelijk Hof van 10 juli 2008:

"B.9.1. Volgens de memorie van toelichting past het decreet [van 15 december 2006] in het kader van de uitvoering van het Vlaamse woonbeleid. Een van de doelstellingen van dat beleid is een optimale leefbaarheid in de wijken, het bevorderen van de integratie van de bewoners in de samenleving en het bevorderen van gelijke kansen voor eenieder. Een van de middelen daartoe is het bevorderen van de sociale vermenging. In die optiek verbetert een basiskennis van het Nederlands de communicatie tussen de huurder en de verhuurder, en verhoogt zij bijgevolg de leefbaarheid en de veiligheid in de woonwijken (Parl. St., Vlaams Parlement, 2005-2006, nr. 824/1, p. 5).

B.9.2. In het voorontwerp van decreet dat voor advies aan de Raad van State werd voorgelegd, werd in artikel 1 aangekondigd dat het decreet een 'gewest- en gemeenschapsaangelegenheid' regelde (Parl. St., Vlaams Parlement, 2005-2006, nr. 824/1, p. 33), wegens het voorkomen, in de tekst, van verplichtingen inzake het leren van de taal en inzake inschrijving voor het inburgeringstraject dat is geregeld bij het decreet van 28 februari 2003. De afdeling wetgeving van de Raad van State oordeelde dat 'die zienswijze [...] niet [kan] worden gevolgd'. Zij was van mening dat 'de bedoelde verplichting [...] immers een verplichting [is] waaraan moet worden voldaan om te kunnen worden ingeschreven als kandidaat-huurder of om een sociale huurwoning te kunnen huren, en [...] bijgevolg een uitoefening [inhoudt] van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest inzake huisvesting' (*ibid.*, p. 49). Om zich aan dat advies van de Raad van State te conformeren, heeft de decreetgever de bestreden bepalingen aangenomen op grond van zijn gewestelijke bevoegdheden, met toepassing van artikel 6, § 1, IV, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

B.10.1. De omstandigheid dat een decretale norm, die door de gewestwetgever is aangenomen bij het uitoefenen van diens bevoegdheden, kan bijdragen tot de verwezenlijking van een doelstelling die overigens wordt nagestreefd door de gemeenschapswetgever bij het uitoefenen van diens eigen bevoegdheden, kan op zich geen schending meebrengen van de bevoegdheidsverdelende regels door de gewestwetgever. Dat zou daarentegen wel het geval zijn wanneer de gewestwetgever, door het aannemen van zulk een maatregel, de uitoefening, door de gemeenschapswetgever, van diens bevoegdheden onmogelijk of uitermate moeilijk zou maken".

d'enseignement⁷, de formation professionnelle, d'emploi, de logement⁸⁻⁹, ..., peuvent également contribuer à la réalisation de l'objectif consistant à intégrer les personnes étrangères ou d'origine étrangère.

3. La politique en matière d'accès au territoire, de séjour, d'établissement et d'éloignement des étrangers relève de la compétence résiduaire de l'autorité fédérale.

⁷ L'article 29 de la Convention internationale relative aux droits de l'enfant dispose: "1. Les États parties conviennent que l'éducation de l'enfant doit viser à:

[...] c) Inculquer à l'enfant le respect de ses parents, de son identité, de sa langue et de ses valeurs culturelles, ainsi que le respect des valeurs nationales du pays dans lequel il vit, du pays duquel il peut être originaire et des civilisations différentes de la sienne; [...]".

⁸ Voir l'avis 39.536/VR de la section de législation du Conseil d'État donné le 24 janvier 2006 sur un avant-projet devenu le décret flamand du 15 décembre 2006 "houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode" obs. 3.1 et 3.2 (Doc. parl., Parl. fl., 2005-2006, n° 824/1, pp. 48-50).

⁹ Voir l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 101/2008 du 10 juillet 2008:

"B.9.1. D'après l'exposé des motifs, le décret [du 15 décembre 2006] s'inscrit dans la mise en œuvre de la politique flamande du logement. Un des objectifs poursuivis par celle-ci est l'amélioration constante de la qualité de la vie dans les quartiers, la promotion de l'intégration des habitants dans leur environnement social et la promotion de chances égales pour chacun. Un des moyens mis en œuvre à cette fin est l'encouragement de la mixité sociale. Dans cette optique, la connaissance de base du néerlandais permet d'améliorer la communication entre le locataire et le bailleur et augmente en conséquence la convivialité et la sécurité dans les logements (Doc. parl., Parlement flamand, 2005-2006, n° 824/1, p. 5).

B.9.2. L'avant-projet de décret soumis à l'avis du Conseil d'État annonçait, dans son article 1er, que le décret réglait une matière 'régionale et communautaire' (Doc. parl., Parlement flamand, 2005-2006, n° 824/1, p. 33), en raison de la présence dans le texte d'obligations en matière d'apprentissage de la langue et d'inscription dans le parcours d'inscription civique organisé par le décret du 28 février 2003. La section de législation du Conseil d'État a considéré que 'cette manière de voir ne [pouvait] être suivie'. Il a estimé que 'l'obligation visée est en effet une obligation à laquelle il doit être satisfait pour pouvoir être inscrit en qualité de candidat-locataire ou pour pouvoir louer une habitation sociale de location, et s'inscrit par conséquent dans le cadre de la compétence de la Région flamande en matière de logement' (*ibid.*, p. 49). Afin de se conformer à cet avis du Conseil d'État, le législateur décréta a adopté les dispositions attaquées au titre de ses compétences régionales, en application de l'article 6, § 1er, IV, de la loi spéciale du 8 août 1980.

B.10.1. La circonstance qu'une norme décréta, adoptée par le législateur régional dans l'exercice de ses compétences, peut avoir pour effet de contribuer à la réalisation d'un objectif par ailleurs poursuivi par le législateur communautaire dans l'exercice de ses compétences propres ne peut entraîner, à elle seule, une violation des règles répartitrices de compétence par le législateur régional. Il en irait toutefois autrement si, en adoptant une telle mesure, le législateur régional rendait impossible ou exagérément difficile l'exercice, par le législateur communautaire, de ses compétences".

Net zoals de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake het beleid van opvang en integratie van inwijkelingen ruim wordt geïnterpreteerd, geldt dat ook voor de bevoegde federale overheid om het beleid uit te stippelen inzake de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Volgens het Grondwettelijk Hof staat het aan “de federale wetgever (...) een beleid betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen te voeren en daaromtrent, met inachtneming van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, in de nodige maatregelen te voorzien die betrekking kunnen hebben op onder meer het vaststellen van de voorwaarden volgens welke het verblijf van een vreemdeling in België al dan niet wettig is”,¹⁰ “in het kader van een immigratiebeleid, dat tot complexe en ingewikkelde afwegingen noopt en waarbij rekening dient te worden gehouden met de vereisten die voortvloeien uit het recht van de Europese Unie, beschikt de wetgever over een ruime beoordelingsbevoegdheid”.¹¹

4. Om te staven dat de federale wetgever bevoegd is enerzijds om de “nieuwkomer” te verplichten een verklaring te ondertekenen en anderzijds om de vreemdeling te verplichten aan te tonen dat hij bereid is zich in de samenleving te integreren, wordt in de memorie van toelichting het volgende gesteld:

“In dit land zijn integratie en inburgering bevoegdheden die aan de gemeenschappen toebehoren. De federale wetgever is bevoegd om de toegang tot het grondgebied en het verblijf op het grondgebied te organiseren. In die zin kan de federale wetgever voorwaarden opleggen die de toegang tot en het verblijf op het grondgebied reguleren.

Voorliggend wetsontwerp strekt er toe de integratiebereidheid van elke vreemdeling die langer dan 3 maand in het Rijk wenst te verblijven als algemene verblijfsvoorwaarde in de wet inschrijven. (...)

¹⁰ GwH 26 juni 2008, nr. 95/2008 (B.39). Het Hof wijst het middel af dat is ontleend aan “de schending van artikel 39 van de Grondwet en [aan] artikel 6, § 1, IV, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, doordat [de omstreden bepalingen] de Koning machtigen om de gevallen te bepalen waarin de vreemdeling wordt geacht over voldoende huisvesting te beschikken met het oog op een gezinshereniging, terwijl de gewesten bevoegd zijn om de aangelegenheid te regelen van de huisvesting en de politie van woongelegenheden die gevaar opleveren voor de openbare reinheid en gezondheid” (B.38). In het licht van de beoogde doelstellingen zoals ze in de parlementaire voorbereiding zijn toegelicht, te weten “een einde te stellen aan bepaalde onaanvaardbare toestanden zoals onhygiënische of zelfs gevaarlijke woonomstandigheden en huisjesmelkerij”, betoogt het Hof dat “[d]oor de Koning de bevoegdheid te verlenen de gevallen te bepalen waarbij de vreemdeling wordt geacht over voldoende huisvesting te beschikken, (...) de wetgever bijgevolg zijn eigen bevoegdheid zoals omschreven in B.39, [heeft] uitgeoefend en (...) geen inbreuk [heeft] gemaakt op de aan de gewesten toegewezen bevoegdheid inzake huisvesting” (B.40). Zie tevens arrest nr. 121/2013 van het Grondwettelijk Hof van 26 september 2013 (B.17.7.1 en B.17.7.2).

¹¹ Zie met name de arresten van het Grondwettelijk Hof nr. 121/2013 van 26 september 2013 (B.52.2), nr. 123/2013 van 26 september 2013 (B.6.2) en nr. 167/2013 van 19 december 2013 (B.6.2).

Si la compétence des Communautés en matière de politique d'accueil et d'intégration des immigrés est interprétée de manière large, il en va de même en ce qui concerne la compétence de l'autorité fédérale pour régler la politique de l'accès au territoire, du séjour, de l'établissement et de l'éloignement des étrangers.

Selon la Cour constitutionnelle, “[c]’est au législateur fédéral qu’il appartient de mener une politique concernant l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et de prévoir à cet égard, dans le respect du principe d'égalité et de non-discrimination, les mesures nécessaires qui portent notamment sur la fixation des conditions auxquelles le séjour d'un étranger est légal ou non”¹⁰; “dans le cadre d'une politique d'immigration, qui comporte des enjeux complexes et intriqués et qui doit tenir compte des exigences découlant du droit de l'Union européenne, le législateur dispose d'un large pouvoir d'appréciation”¹¹.

4. Pour établir la compétence du législateur fédéral en vue, d'une part, d'imposer la signature d'une déclaration par les “primo-arrivants” et, d'autre part, de consacrer dans le chef de l'étranger l'obligation d'apporter la preuve qu'il est prêt à s'intégrer dans la société, l'exposé des motifs énonce ce qui suit:

“Dans ce pays, l'Intégration et l'initiation à la citoyenneté sont des compétences qui relèvent des communautés. Le législateur fédéral est compétent pour l'organisation de l'accès au territoire et le séjour sur le territoire. En ce sens, le législateur fédéral peut fixer les conditions d'accès au territoire et le séjour sur le territoire.

Le présent projet entend inscrire dans la loi comme condition générale de séjour, la volonté à s'intégrer de chaque étranger qui souhaite résider plus de 3 mois dans le Royaume. [...]

¹⁰ C.C., 26 juin 2008, n° 95/2008 (B.39). La Cour rejette le moyen pris “de la violation de l'article 39 de la Constitution et de l'article 6, § 1er, IV, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, en ce [que les dispositions attaquées] habilite le Roi à fixer les cas dans lesquels l'étranger est réputé disposer d'un logement suffisant en vue d'un regroupement familial, alors que les régions sont compétentes pour régler la matière du logement et de la police des habitations qui constituent un danger pour la propreté et la salubrité publiques” (B.38). À la lumière des objectifs poursuivis tels qu'exposés dans les travaux préparatoires, à savoir “mettre fin à certaines situations inacceptables, comme les logements insalubres voire dangereux et les pratiques des ‘marchands de sommeil’”, la Cour fait valoir qu’ “[e]n habitant le Roi à fixer les cas dans lesquels l'étranger est réputé disposer d'un logement suffisant, le législateur a dès lors exercé sa propre compétence telle qu'elle est décrite en B.39 et n'a pas porté atteinte à la compétence en matière de logement qui a été attribuée aux régions” (B.40). Voir également l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 121/2013 du 26 septembre 2013 (B.17.7.1 et B.17.7.2).

¹¹ Voir, notamment, les arrêts de la Cour constitutionnelle n° 121/2013 du 26 septembre 2013 (B.52.2), n° 123/2013 du 26 septembre 2013 (B.6.2) et n° 167/2013 du 19 décembre 2013 (B.6.2).

In die optiek wordt door het ontwerp van wet de wettelijke basis gelegd voor het invoeren van een nieuwkomersverklaring. (...)

(...)

Net zoals bij de ons omringende landen is deze verklaring, die de naam 'nieuwkomersverklaring' krijgt, in de eerste plaats een welkom aan de vreemdeling. Zij bevat een opsomming van de fundamentele normen en waarden van onze samenleving. Met de ondertekening ervan geeft de vreemdeling aan dat hij zich actief wil inzetten om zich in de samenleving te integreren en er op actieve wijze aan wil deelnemen.

Zoals gezegd behoort de organisatie van de integratie en inburgering van nieuwkomers tot de gemeenschapsbevoegdheden. Huidig wetsontwerp wijzigt hier niets aan en legt ook geen enkele verplichting op ten aanzien van de gemeenschappen. Voorliggend ontwerp legt aan de vreemdeling de verplichting op inspanningen te leveren waaruit zijn integratiebereidheid blijkt. In die zin wordt de bereidheid tot integratie getoetst aan de hand van criteria die in de wet zijn opgesomd".

5. Uit wat in de opmerkingen 1 tot 3 naar voren is gebracht, vloeit voort dat de federale overheid bij de uitoefening van haar bevoegdheden inzake toegang tot het grondgebied, verblijf, vestiging en verwijdering van vreemdelingen bevoegd is om het verblijfsrecht van vreemdelingen afhankelijk te stellen van voorwaarden in verband met hun integratie, zelfs al zijn de gemeenschappen bevoegd voor het "beleid van opvang en integratie van inwijkelingen". Bij de uitoefening van haar eigen bevoegdheid inzake toegang tot het grondgebied, verblijf, vestiging en verwijdering van vreemdelingen moet de federale overheid er evenwel op toezien dat ze geen regels uitvaardigt die de uitoefening door de gemeenschappen van hun bevoegdheid inzake het beleid van opvang en integratie uitoefenen onmogelijk of uitermate moeilijk zou maken.

De federale overheid is bijgevolg bevoegd om vreemdelingen die meer dan drie maanden in België wensen te verblijven, te verplichten een document te ondertekenen waarbij ze zich bereid verklaren zich in de samenleving te integreren.¹² In principe is ze eveneens bevoegd om de vreemdeling te

¹² Zie over de verkrijging, het behoud, het verlies van de Belgische nationaliteit, artikel 12bis, § 1, 2° en 3°, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, waarbij de vreemdeling de verplichting wordt opgelegd het bewijs te leveren van "de kennis van één van de drie landstalen", "zijn maatschappelijke integratie" en "zijn economische participatie".

Dans cette optique, le présent projet de loi pose la base juridique pour l'introduction d'une déclaration des primo-arrivants. [...]

[...]

Comme dans nos pays voisins, cette déclaration, dénommée 'Déclaration des primo-arrivants', constitue avant tout un message de bienvenue à l'attention de l'étranger. Elle énonce les normes et les valeurs fondamentales de notre société. En signant la déclaration, l'étranger déclare qu'il entend [...] mettre tout en œuvre pour s'intégrer dans la société et y participer activement.

Comme souligné, l'organisation de l'intégration et [l']initiation à la citoyenneté relèvent des compétences des communautés. Le projet de loi actuel ne change rien à cet égard et n'impose aucune obligation vis-à-vis des communautés. Le présent projet exige que l'étranger fournisse des efforts manifestant sa volonté de s'intégrer. En ce sens, cette volonté à s'intégrer s'apprécie sur base des critères énumérés dans la loi".

5. Des éléments rappelés dans les observations 1 à 3, il résulte que lorsque l'autorité fédérale exerce ses compétences en matière d'accès au territoire, de séjour, d'établissement et d'éloignement des étrangers, elle est compétente pour subordonner le droit au séjour des étrangers à des conditions se rapportant à l'intégration des étrangers, même si la matière de "la politique d'accueil et d'intégration des immigrés" relève de la compétence des Communautés. Toutefois, dans l'exercice de sa compétence propre en matière d'accès au territoire, de séjour, d'établissement et d'éloignement des étrangers, l'autorité fédérale doit veiller à ne pas énoncer de règles de nature à rendre impossible ou exagérément difficile l'exercice par les Communautés de leur compétence en matière de politique d'accueil et d'intégration des immigrés.

À ce titre, l'autorité fédérale est compétente pour imposer aux étrangers qui souhaitent séjourner plus de trois mois en Belgique la signature d'un document par lequel ils se déclarent prêts à s'intégrer dans la société¹². Elle est, de même, compétente, en principe, pour imposer à l'étranger

¹² Voir, en matière d'acquisition, de conservation et de perte de la nationalité belge, l'article 12bis, § 1er, 2° et 3°, du Code de la nationalité belge qui impose à l'étranger l'obligation d'apporter la preuve "de la connaissance d'une des trois langues nationales", "son intégration sociale" et "sa participation économique".

verplichten aan te tonen dat hij bereid is zich in de samenleving te integreren voordat ze de verblijfstitel verlengt, aangezien de bewijsmiddelen hoe dan ook niet exhaustief worden vermeld.¹³

Door aldus te handelen, verplicht de federale overheid de gemeenschappen immers niet een “inburgeringscursus” te organiseren “waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid”¹⁴ en bepaalt ze evenmin de inhoud van die cursus, zodat ze niet raakt aan de bevoegdheid van de gemeenschappen om zelfstandig het beleid te bepalen dat nodig is voor de opvang en de integratie van inwijkelingen.

6. Ten aanzien van de bevoegdheid inzake de opvang en de integratie van inwijkelingen, die aan de gemeenschappen is verleend, doet de ontworpen tekst evenwel de volgende moeilijkheid rijzen.

De tekst bepaalt dat de vreemdeling door de ondertekening van de verklaring te kennen moet geven dat hij de fundamentele waarden en normen van de Belgische samenleving begrijpt en aanvaardt,¹⁵ en dat hij bereid is zich in de samenleving te integreren. De minister of zijn gemachtigde moet de aanvraag tot verlenging van het verblijf van de vreemdeling ook beoordelen op basis van die verbintenis en van de wijze waarop de vreemdeling die concreet nakomt.

¹³ De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft de volgende opmerkingen gemaakt in advies 49.941/AV/2/V, op 16 en 23 augustus 2011 gegeven over een amendement bij een wetsvoorstel dat ontstaan heeft gegeven aan de wet van 4 december 2012 ‘tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken’ (Parl.St. Kamer 2010-11, nr. 53-0476/011, 13-14):

“10.1.1. Het voorgestelde artikel 12bis, 2° en 3°, van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit bepaalt dat de vreemdeling, om de Belgische nationaliteit te kunnen verkrijgen door een verklaring af te leggen overeenkomstig artikel 15 van hetzelfde Wetboek, onder meer het bewijs moet leveren dat hij voldoet aan de criteria voor maatschappelijke integratie (...).

10.1.2. De vraag rijst of de voorgestelde bewijsregeling, die in de mogelijkheid van slechts drie bewijsmiddelen voorziet – en waarvan bovendien bij de huidige stand van de wetgeving één bewijsmiddel slechts beschikbaar is voor de aanvragers die onder de Vlaamse Gemeenschap ressorteren (...) – bestaanbaar is met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en non-discriminatie. Er ontstaat aldus immers een verschil in behandeling tussen categorieën vreemdelingen naargelang van de mogelijkheden waarover ze beschikken om hun maatschappelijke integratie te bewijzen”.

¹⁴ Bij de huidige stand van de wetgeving worden inburgeringscursussen georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap (decreet van 7 juni 2013 ‘betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid’), door het Waals Gewest (boek II van deel 2 van het Waals Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid over de “[i]ntegratie van vreemdelingen of van personen van buitenlandse herkomst”, vervangen bij het decreet van 27 maart 2014 ‘tot vervanging van boek II van het Waalse Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid betreffende de integratie van vreemdelingen of personen van buitenlandse herkomst’) en door de Franse Gemeenschapscommissie (decreet van 18 juli 2013 ‘betreffende het onthaaltraject voor nieuwkomers in het Brussels Hoofdstede [de] lijk Gewest’).

¹⁵ Zie *infra*, opmerking 1 onder artikel 3, over de moeilijkheid die de bepaling meebrengt in zoverre ze de gegadigden voor een verblijf van meer dan drie maanden wil verplichten aan te geven dat ze de fundamentele waarden van de samenleving aanvaardt.

d’apporter la preuve qu’il est prêt à s’intégrer dans la société avant d’accorder une prorogation du titre de séjour, dès lors, en tout cas, que les modes de preuve ne sont pas conçus de manière limitative ¹³.

En effet, agissant de la sorte, l’autorité fédérale n’oblige pas les Communautés à organiser un “cours d’intégration prévu par l’autorité compétente” ¹⁴ et ne détermine pas non plus le contenu de celui-ci, de sorte qu’elle ne porte pas atteinte à la compétence des Communautés de définir de manière autonome la politique qu’il convient de mener en matière d’accueil et d’intégration des immigrants.

6. Toutefois, au regard de la compétence dévolue aux Communautés en matière d’accueil et d’intégration des immigrants, le texte en projet soulève la difficulté suivante.

Ce texte prévoit que l’étranger doit, en signant la déclaration, faire savoir qu’il comprend et accepte ¹⁵ les valeurs et les normes fondamentales de la société belge et qu’il est prêt à s’intégrer dans la société. C’est également sur la base de cet engagement et en fonction de la manière dont il aura été concrètement mis en œuvre par l’étranger que le ministre ou son délégué est appelé à apprécier la demande de prorogation de séjour de l’étranger.

¹³ Dans son avis 49.941/AG/2/V donné les 16 et 23 août 2011 sur un amendement à une proposition de loi devenue la loi du 4 décembre 2012 ‘modifiant le Code de la nationalité belge afin de rendre l’acquisition de la nationalité belge neutre du point de vue de l’immigration’ (Doc. parl., Chambre, 2010-2011, n° 53-0476/011, pp. 13-14), la section de législation du Conseil d’État avait observé:

“10.1.1. L’article 12bis, 2° et 3°, proposé du Code de la nationalité belge dispose que, pour pouvoir acquérir la nationalité belge en faisant une déclaration conformément à l’article 15 du même Code, l’étranger doit entre autres apporter la preuve qu’il remplit les critères d’intégration sociale [...].

10.1.2. La question se pose de savoir si le régime de preuve proposé, qui autorise seulement trois modes de preuve – et dont l’un, dans l’état actuel de la législation, n’est de surcroît ouvert qu’aux demandeurs qui ressortissent à la Communauté flamande [...] – est compatible avec le principe constitutionnel d’égalité et de non-discrimination. Il est en effet créé ainsi une différence de traitement entre des catégories d’étrangers suivant les possibilités dont ils disposent pour prouver leur intégration sociale”.

¹⁴ Dans l’état actuel de la législation, des cours d’intégration sont organisés par la Communauté flamande (décret du 7 juin 2013 ‘betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid’), la Région wallonne (livre II de la deuxième partie du Code wallon de l’Action sociale et de la Santé relatif à “[l’]intégration des personnes étrangères ou d’origine étrangère”, remplacé par le décret du 27 mars 2014 ‘remplaçant le livre II du Code wallon de l’Action sociale et de la Santé, relatif à l’intégration des personnes étrangères ou d’origine étrangère’) et la Commission communautaire française (décret du 18 juillet 2013 ‘relatif au parcours d’accueil pour primo-arrivants en Région de Bruxelles-Capitale’).

¹⁵ Sur la difficulté que soulève la disposition en ce qu’elle tend à obliger les candidats à un séjour de plus de trois mois à indiquer qu’ils acceptent les valeurs fondamentales de la société, voir *infra*, l’observation 1 sous l’article 3.

Krachtens de ontworpen tekst staat het enkel aan de federale overheid, *in casu* aan de Koning, aangezien Hem de machtiging is verleend de inhoud van de verklaring te bepalen, om die fundamentele waarden en normen vast te leggen, alsook in voorkomend geval de inhoud van de integratie die wordt verwacht van de gegadigden voor het verblijf en voor de verlenging van het verblijf.

Een dergelijke regeling kan de autonomie die de gemeenschappen is verleend om de opvang en de integratie van inwijkelingen te regelen, buitensporig aantasten.

In het kader van hun bevoegdheid die voortvloeit uit artikel 5, § 1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, moeten de gemeenschappen immers de inhoud bepalen van de fundamentele waarden en normen die de grondslag vormen voor de integratie van inwijkelingen in de samenleving steunt en voor het integratiebeleid dat de gemeenschappen ten aanzien van de inwijkelingen wensen te voeren.

Uit de ontworpen tekst blijkt dat de federale overheid als enige de fundamentele waarden en normen vastlegt van de samenleving waarin de vreemdeling zich via een verbintenis belooft te integreren om een verblijfstitel en eventueel een verlenging ervan te verkrijgen, terwijl de gemeenschappen bevoegd zijn om de waarden en normen te bepalen waarop het beleid inzake integratie van inwijkelingen steunt. De ontworpen tekst kan het de gemeenschappen dus uitermate moeilijk maken die eigen bevoegdheid uit te oefenen en kan die bevoegdheid bijgevolg aantasten. Zodra de federale overheid de waarden en normen van de samenleving heeft vastgelegd die volgens haar fundamenteel zijn, kunnen de gemeenschappen namelijk niet anders dan die waarden en normen overnemen. Indien ze zouden opteren voor een reeks verschillende en in voorkomend geval tegenstrijdige waarden en normen, zou dat de mogelijkheden die de vreemdeling heeft om zijn verblijfstitel te laten vernieuwen, immers in het gedrang brengen.

Bovendien rijst de vraag hoe de regel van het voorontwerp luidens welke de vreemdeling de waarden en normen die noodzakelijk zijn voor zijn goede integratie moet "begrijpen" en over dertig dagen beschikt om ter zake een *informed consent* te geven, in overeenstemming kan zijn met de bevoegdheid die aan de gemeenschappen is verleend om een beleid van integratie van inwijkelingen te voeren dat een bepaalde tijd in beslag kan nemen en dat er inzonderheid toe strekt de inwijkelingen te informeren over de waarden en normen van de samenleving, zodat ze die kunnen begrijpen.

In het licht van de voorgaande overwegingen is de federale overheid niet bevoegd om eenzijdig de fundamentele waarden en normen van de samenleving vast te leggen die een rol kunnen spelen bij de integratie van de inwijkelingen. Dat probleem valt enkel te verhelpen met een samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, in zoverre omdat zo'n samenwerkingsakkoord de federale overheid en de gemeenschappen de mogelijkheid biedt die fundamentele normen en waarden

En vertu du dispositif en projet, c'est à l'autorité fédérale seule, en l'occurrence au Roi, en vertu de l'habilitation qui lui est donnée de fixer le contenu de la déclaration, qu'il appartient de définir ces valeurs et normes fondamentales ainsi que, le cas échéant, le contenu de l'intégration attendue des candidats au séjour et à la prorogation du séjour.

Un tel dispositif est de nature à affecter de manière disproportionnée l'autonomie reconnue aux Communautés pour régler la matière de l'accueil et de l'intégration des immigrés.

En effet, dans le cadre de la compétence qu'elles tiennent de l'article 5, § 1er, II, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980, il incombe aux Communautés d'identifier le contenu des valeurs et normes fondamentales qui constituent le fondement de l'intégration des immigrés dans la société et de la politique d'intégration qu'elles entendent mener à leur égard.

Dès lors, en mettant en place un dispositif dont il résulte que l'autorité fédérale définit seule les valeurs et normes fondamentales de la société dans laquelle l'étranger prend l'engagement de s'intégrer, en vue de l'obtention d'un titre de séjour et de son renouvellement éventuel, alors que l'identification des valeurs et normes qui constituent le fondement de la politique d'intégration des immigrés relève de la compétence des Communautés, le texte en projet est de nature à rendre exagérément difficile l'exercice par les Communautés de cette compétence propre et, par conséquent, à empiéter sur cette compétence. En effet, dès lors que l'autorité fédérale aura défini les valeurs et normes de la société qu'elle estime fondamentales, les Communautés n'auront d'autre choix que de reprendre celles-ci à leur compte car si elles optent pour un catalogue de valeurs et normes distinctes et le cas échéant discordantes, ce sera au risque, notamment, de compromettre les possibilités pour l'étranger d'obtenir le renouvellement de son titre de séjour.

En outre, la question se pose de savoir comment concilier la règle de l'avant-projet selon laquelle l'étranger doit "comprendre" les valeurs et normes nécessaires à sa bonne intégration et dispose de trente jours pour exprimer "un consentement éclairé" à cet égard, avec la compétence attribuée aux Communautés de mener des politiques d'intégration des immigrés, qui peuvent s'inscrire dans une certaine durée et qui ont notamment pour objectif d'informer les immigrés au sujet des valeurs et normes propres à la société, de manière à ce qu'ils puissent les comprendre.

À la lumière des considérations qui précèdent, l'autorité fédérale n'est pas compétente pour définir unilatéralement les valeurs et normes fondamentales de la société susceptibles de contribuer à l'intégration des immigrés. Seul un accord de coopération au sens de l'article 92bis, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 est de nature à lever la difficulté en ce qu'il permettra une définition conjointe de ces valeurs et normes fondamentales et garantira ainsi l'articulation entre le dispositif fédéral imposant comme condition de séjour la signature

gezamenlijk vast te stellen, en er aldus voor zal zorgen dat de federale regeling, die het verblijf afhankelijk stelt van de ondertekening van een verklaring die de fundamentele waarden en normen van de samenleving bevat, en de regelingen van de gemeenschappen, waarin de inhoud van het integratietraject van inwijkelingen wordt bepaald, op elkaar worden afgestemd.

Het ontworpen artikel 1/2, § 1, vierde lid, moet bijgevolg worden weggelaten en het ontworpen artikel 1/2, § 1, eerste en tweede lid, en § 2, eerste lid, moet worden herzien.

Onder dat voorbehoud worden de volgende opmerkingen geformuleerd.

OPMERKINGEN OVER DE TEKST VAN HET VOORONTWERP

Artikel 3

1. In het ontworpen artikel 1/2, § 1, eerste lid, wordt de vreemdeling inzonderheid verplicht een verklaring te ondertekenen waarbij hij bevestigt dat hij de fundamentele waarden van de samenleving aanvaardt.

In advies 57.003/AV, op 24 maart 2015 gegeven over een voorstel van wet 'tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, met betrekking tot de loyauteitsverklaring waarin inzonderheid verklaard wordt dat men de sharia, in iedere versie of lezing daarvan, afzweert', heeft de algemene vergadering van de afdeling Wetgeving van de Raad van State zich uitgesproken over de vrijheid van gedachte en godsdienst, neergelegd in artikel 9 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna "het EVRM" genoemd) en in artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (hierna "het BUPO" genoemd). De afdeling Wetgeving heeft in dat advies het volgende opgemerkt:

"(...) niet alleen het recht om zijn religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging tot uiting te brengen maar ook het recht om deze voor zich te houden, is gewaarborgd.¹⁶ De Raad van State merkte in een eerder advies op dat 'la liberté de pensée et de conscience implique que nul ne puisse être obligé à déclarer ses convictions'.¹⁷ Ook het Grondwettelijk Hof oordeelde in zijn arrest nr. 34/2015 van 12 maart 2015 dat het recht 'om zijn godsdienstige of filosofische overtuiging niet kenbaar te maken, overtuiging die voor alles valt onder

¹⁶ Voetnoot 9 van het geciteerde advies: Zo kunnen geen vragen over de overtuiging op levensbeschouwelijk of godsdienstig vlak worden gesteld bij een volkstelling (zie art. 24quinquies van de wet van 4 juli 1962 'betreffende de openbare statistiek', BS 20 juli 1962). Zie ook EHRM 2 februari 2010, Sinan Isik t. Turkije (i.v.m. een vermelding op de identiteitskaart); EHRM 3 juni 2010, Dimitras e.a. t. Griekenland, (i.v.m. verplichting om geloofsovertuiging bekend te maken vooraleer te worden ontslagen van de verplichting om in strafzaken een religieuze eed af te leggen).

¹⁷ Voetnoot 10 van het geciteerde advies: Adv.RvS 19.829/2 van 23 april 1990, over een ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 12 juli 1990 'tot oprichting van de Raad voor Onderwijs en Vorming van de Franse Gemeenschap', Parl.St. Fr. Gem.R. 1989-90, 123/1.

d'une déclaration reprenant les valeurs et les normes fondamentales de la société et les dispositifs communautaires qui fixent le contenu du parcours d'intégration destiné aux personnes immigrées.

En conséquence, l'article 1er/2, § 1er, alinéa 4, en projet doit être omis et l'article 1er/2, § 1er, alinéas 1er et 2, et § 2, alinéa 1er, en projet doivent être revus.

C'est sous cette réserve que les observations suivantes sont formulées.

OBSERVATIONS SUR LE TEXTE DE L'AVANT-PROJET

Article 3

1. L'article 1er/2, § 1er, alinéa 1er, en projet, oblige notamment l'étranger à signer une déclaration par laquelle il indique accepter les valeurs fondamentales de la société.

Dans son avis 57.003/AG donné le 24 mars 2015 sur une proposition de loi 'modifiant le Code de la nationalité belge en ce qui concerne la déclaration de loyauté, par laquelle le candidat à la nationalité belge déclare en particulier renier la charia, qu'elle qu'en soit la version ou la lecture', l'assemblée générale de la section de législation du Conseil d'État, s'exprimant à propos de la liberté de pensée et de religion consacrée par l'article 9 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (ci-après "la CEDH") et de l'article 18 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques (ci-après "le PIDCP"), a rappelé ce qui suit:

"[...] non seulement le droit d'exprimer ses opinions religieuses ou philosophiques est garanti, mais également celui de ne pas les dévoiler¹⁶. Dans un avis antérieur, le Conseil d'État a observé que 'la liberté de pensée et de conscience implique que nul ne puisse être obligé à déclarer ses convictions'¹⁷. Dans son arrêt n° 34/2015 du 12 mars 2015, la Cour constitutionnelle a également jugé que le droit de 'ne pas divulguer [ses] convictions religieuses ou philosophiques, qui relèvent avant tout du for intérieur de chacun (...)' implique

¹⁶ Note de bas de page 9 de l'avis cité: C'est ainsi que dans le cadre d'un recensement, il n'est pas permis de poser des questions portant sur les opinions philosophiques ou religieuses (voir l'article 24quinquies de la loi du 4 juillet 1962 'relative à la statistique publique', M.B., 20 juillet 1962). Voir également Cour eur. D.H., 2 février 2010, Sinan Isik c. Turquie (au sujet d'une mention sur la carte d'identité); Cour eur. D.H., 3 juin 2010, Dimitras e.a. c. Grèce (au sujet de l'obligation de dévoiler ses opinions religieuses pour être dispensé de l'obligation de prêter un serment religieux en matière pénale).

¹⁷ Note de bas de page 10 de l'avis cité: Avis C.E. 19.829/2 du 23 avril 1990, sur un projet devenu le décret du 12 juillet 1990 'créant le Conseil de l'Éducation et de la Formation de la Communauté française', Doc. Parl., Parl. Comm. fr., 1989-1990, 123/1.

het meest innerlijke van eenieder (...) impliceert dat men niet kan worden verplicht om zijn 'godsdienstige of filosofische overtuigingen kenbaar te maken'.¹⁸ Burgers die hun religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging voor zich willen houden, mogen daarvan geen nadeel ondervinden.¹⁹,²⁰

Mutatis mutandis wordt, op basis van artikel 10 van het EVRM en artikel 19 van het BUPO, dezelfde bescherming geboden aan iedere andere dan een godsdienstige en levensbeschouwelijke mening en inzonderheid aan politieke meningen.²¹

Naar het zich laat aanzien, moet de ontworpen bepaling zo worden geïnterpreteerd dat ze de gegadigden voor een verblijf van meer dan drie maanden verplicht hun overtuigingen kenbaar te maken. Ze schrijft immers niet enkel voor dat die personen in het kader van een "informed consent" bevestigen de fundamentele waarden van de samenleving te "begrijpen" en zich in voorkomend geval ertoe verbinden die in acht te nemen, maar ook dat ze die fundamentele waarden en normen "aanvaarden".²² In dat opzicht is de ontworpen bepaling strijdig met de artikelen 9 en 10 van het EVRM en met de artikelen 18 en 19 van het BUPO.

Bijgevolg moeten de woorden "en aanvaardt" in het ontworpen artikel 1/2, § 1, worden weggelaten. In voorkomend geval moet de bepaling worden herzien om de gebruikte formulering te verduidelijken, zodat ieder probleem betreffende de verenigbaarheid ervan met de rechten die in de artikelen 9 en 10 van het EVRM en in de artikelen 18 en 19 van het BUPO zijn neergelegd, wordt voorkomen.

qu'on ne peut pas être contraint de dévoiler ses 'convictions religieuses ou philosophiques'¹⁸. Les citoyens qui souhaitent garder pour eux leurs convictions religieuses ou philosophiques ne peuvent pas s'en trouver préjudiciés¹⁹,²⁰.

Mutatis mutandis, la même protection bénéficie, sur le fondement des articles 10 de la CEDH et 19 du PIDCP, à toute autre opinion que les opinions religieuses et philosophiques et notamment aux opinions politiques²¹.

Dès lors que la disposition en projet vise à obliger les candidats au séjour de plus de trois mois, dans le cadre d'un "consentement éclairé", à indiquer, non simplement qu'ils "comprennent" les valeurs fondamentales de la société et, le cas échéant, qu'ils s'engagent à respecter les normes fondamentales de la société, mais qu'ils "acceptent" ces valeurs et normes fondamentales, la disposition semble devoir être comprise en ce sens qu'elle les oblige à dévoiler leurs convictions²². Dans cette mesure, elle méconnaît les articles 9 et 10 de la CEDH et 18 et 19 du PIDCP.

Il y a dès lors lieu d'omettre, dans l'article 1er/2, § 1er, en projet, les mots "et accepter". Le cas échéant, la disposition sera revue afin de clarifier la formulation utilisée de manière à éviter tout problème d'incompatibilité au regard des droits consacrés par les articles 9 et 10 de la CEDH et 18 et 19 du PIDCP.

¹⁸ Voetnoot 11 van het geciteerde advies: Overweging B.7.2 van het arrest.

¹⁹ Voetnoot 12 van het geciteerde advies: Zie bv. GwH 15 juli 1993, nr. 65/93, B.5. In dit arrest verklaarde het Grondwettelijk Hof artikel 20 van de Cultuurpactwet, dat voorzag in een evenwichtige verdeling van culturele functies onder de verschillende representatieve ideologische en filosofische strekkingen, strijdig met artikel 10 van de Grondwet onder meer omwille van het risico "dat diegenen worden achtergesteld die gebruik maken van het aan ieder burger toekomend recht niet in het openbaar stelling te nemen".

²⁰ *Parl. St.* Kamer 2014-15, nr. 54-0757/002, 9.

²¹ *Ibid.*, 7.

²² In hetzelfde advies 57.003/AV (p. 7) wordt voorts het volgende vermeld: "Uit artikel 9 van het EVRM en artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (...) blijkt dat voor zover slechts de loutere vrijheid om er een religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging op na te houden in het geding is, beperkingen niet kunnen worden verantwoord". Daaruit valt af te leiden dat de wetgever weliswaar iemand de verbintenis kan opleggen te handelen met naleving van de regels die zijn neergelegd bijvoorbeeld in het Europees Verdrag voor de rechten van de mens of in de Belgische Grondwet (zie bijvoorbeeld artikel 1ter, eerste lid, 1°, c) van de gemeentekieswet) en niet aan te zetten tot schending van die regels, maar daarentegen die persoon niet kan dwingen om innerlijk in te stemmen met de waarden die aan die regels ten grondslag liggen, noch a fortiori om die instemming te uiten door een verklaring te ondertekenen. In dat verband moet eraan worden herinnerd dat de vrijheid van meningsuiting volgens het Grondwettelijk Hof het recht inhoudt "kritiek [te uiten] op de filosofische of ideologische vooronderstellingen" van het EVRM en de aanvullende protocollen ervan (GwH 7 februari 2001, nr. 10/2001, B.4.7.2).

¹⁸ Note de bas de page 11 de l'avis cité: Considérant B.7.2 de l'arrêt.

¹⁹ Note de bas de page 12 de l'avis cité: Voir par exemple C.C., 15 juillet 1993, 65/93, B.5. Dans cet arrêt, la Cour constitutionnelle a déclaré que l'article 20 de la loi 'du pacte culturel', qui impose une répartition équilibrée des fonctions culturelles entre les différentes tendances idéologiques et philosophiques représentatives, est contraire à l'article 10 de la Constitution, notamment en raison du risque "de défavoriser ceux qui usent du droit qu'a tout citoyen de ne pas prendre publiquement parti".

²⁰ *Doc. parl.*, Chambre, 2014-2015, n° 54-0757/002, p. 9.

²¹ *Ibid.*, p. 7.

²² Le même avis 57.003/AG (p. 7) a par ailleurs précisé ce qui suit: "Il ressort de l'article 9 de la CEDH et de l'article 18 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques [...] que, pour autant que seule soit en cause la liberté de conviction religieuse ou philosophique en tant que telle, des limitations ne peuvent pas être justifiées". Il s'en déduit que si le législateur peut imposer à une personne de s'engager à respecter, dans ses actes, les normes que consacrent par exemple la Convention européenne des droits de l'Homme ou la Constitution belge (voir p. ex. l'article 1^{er}ter, alinéa 1er, 1°, c), de la loi électorale communale) et à ne pas inciter à y porter atteinte, il ne pourrait par contre contraindre cette personne à adhérer en son for intérieur aux valeurs qui sous-tendent ces normes ni a fortiori à extérioriser cette adhésion par la signature d'une déclaration. À cet égard, il convient de rappeler que selon la Cour constitutionnelle, la liberté d'expression inclut le droit d'émettre "des critiques sur les présumés philosophiques ou idéologiques" de la CEDH et de ses protocoles additionnels (C.C., 7 février 2001, 10/2001, B.4.7.2).

2. Krachtens het ontworpen artikel 1/2, § 1, tweede lid, en § 4, moeten tien categorieën vreemdelingen de nieuwkomersverklaring ondertekenen en dus inzonderheid de verbintenis aangaan zich in de samenleving te integreren, zonder dat aan die verplichting de sanctie van de niet-ontvankelijkheid van de aanvraag is verbonden.

Indien die verplichting niettemin rechtsgevolgen heeft, moet de steller van de tekst die rechtsgevolgen vermelden, nadat hij zich ervan heeft vergewist dat ze geen moeilijkheden opleveren ten aanzien van de relevante bepalingen van het internationale, Europese en grondwettelijke recht. Indien het daarentegen gaat om een verplichting zonder rechtsgevolgen, mag ze niet worden voorgeschreven en moeten de bepalingen die daar betrekking op hebben, worden weggelaten.

3.1. Het ontworpen artikel 1/2, § 2, vierde lid, bevat een niet-exhaustieve opsomming van de criteria op basis waarvan de integratie van de vreemdeling in de samenleving kan worden getoetst.

3.2. In dat verband vraagt de afdeling Wetgeving zich af hoe te rechtvaardigen valt dat, zoals in het eerste streepje van de bepaling wordt vermeld, het feit dat de vreemdeling een door de bevoegde overheid georganiseerde inburgeringscursus heeft gevolgd, alleen als inburgeringscriterium geldt wanneer die cursus "gedurende het jaar voorafgaand aan de verlenging van zijn verblijfstitel" is gevolgd. De steller moet die beperking kunnen rechtvaardigen. Hetzelfde geldt in zoverre die beperking in het tweede, het derde en het vierde streepje wordt vermeld in verband met respectievelijk het verrichten van arbeid, het behalen van een diploma of een getuigschrift en het volgen van een beroepsopleiding.

3.3. Voorts vraagt de afdeling Wetgeving zich af of, inzonderheid gelet op het vrije verkeer in het Rijk, het criterium in het vijfde streepje gerechtvaardigd is, luidens hetwelk in het kader van een federale wetgeving belang gehecht wordt aan de kennis van de taal van de plaats van inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister in plaats van aan de kennis van een van de drie landstalen.

3.4. De tekst moet opnieuw worden onderzocht en in voorkomend geval worden herzien.

2. En vertu de l'article 1er/2, § 1er, alinéa 2, et § 4, en projet, dix catégories d'étrangers sont tenus de signer la déclaration de primo-arrivants et donc, notamment, de s'engager à s'intégrer dans la société, sans que cette obligation ne soit assortie de la sanction de l'irrecevabilité de la demande.

Si des effets de droit s'attachent néanmoins à cette obligation, il convient que l'auteur du texte indique quels sont ces effets, en s'étant assuré au préalable qu'ils ne soulèvent pas de difficulté au regard des dispositions pertinentes du droit international, européen et constitutionnel. Si, au contraire, aucun effet de droit ne s'attache à cette obligation, il n'est pas justifié de la prescrire et les dispositions y relatives doivent être omises.

3.1. L'article 1er/2, § 2, alinéa 4, en projet, énonce, de manière non exhaustive, les critères permettant de vérifier l'intégration de l'étranger dans la société.

3.2. À cet égard, au premier tiret, la section de législation s'interroge sur le motif susceptible de justifier que le suivi par l'étranger d'un cours d'intégration prévu par l'autorité compétente ne soit présenté comme un critère d'intégration que si ce cours a été suivi "pendant l'année précédant la prolongation de son titre de séjour". L'auteur doit être en mesure de justifier cette limitation. Il en va de même en tant que cette limitation est exprimée dans les deuxième, troisième et quatrième tirets, en ce que ceux-ci sont respectivement relatifs à l'exercice d'un travail, à l'obtention d'un diplôme ou d'un certificat et au suivi d'une formation professionnelle.

3.3. Par ailleurs, au cinquième tiret, compte tenu, notamment, de la liberté de circuler à l'intérieur du Royaume, la section de législation s'interroge sur le caractère justifié du critère qui consiste, dans le cadre d'une législation fédérale, à valoriser la connaissance de la langue du lieu d'inscription au registre de la population ou au registre des étrangers et non la connaissance d'une des trois langues nationales.

3.4. Le texte sera réexaminé et, le cas échéant, revu.

4. In verband met het ontworpen artikel 1/2, § 3, plaatst de afdeling Wetgeving vraagtekens bij de strekking en het nut van de voorwaarde luidens welke de vreemdeling die, als gevolg van een ernstige ziekte, in de blijvende onmogelijkheid verkeert om te ondertekenen, alleen wordt vrijgesteld van de verplichtingen die bij de paragrafen 1 en 2 worden opgelegd, indien die onmogelijkheid voortvloeit uit "een psychische of lichamelijke belemmering".²³

De tekst moet opnieuw worden onderzocht en in voorkomend geval worden herzien.

De griffier,

Greet VERBERCKMOES

De voorzitter,

Marnix VAN DAMME

De griffier,

Colette GIGOT

De voorzitter,

Pierre LIÉNARDY

4. À l'article 1er/2, § 3, en projet, la section de législation s'interroge sur la portée et l'utilité de la condition selon laquelle l'incapacité permanente de signer résultant d'une maladie grave ne dispense l'étranger des obligations imposées aux paragraphes 1er et 2, que si cette incapacité résulte "d'un handicap physique ou d'une déficience mentale"²³.

Le texte sera réexaminé et, le cas échéant, revu.

Le greffier,

Greet VERBERCKMOES

Le président,

Marnix VAN DAMME

Le greffier,

Colette GIGOT

Le président,

Pierre LIÉNARDY

²³ Er moet gewaakt worden over de overeenstemming tussen de twee taalversies van die bepaling.

²³ Il convient de veiller à la concordance des deux versions linguistiques de cette disposition.

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Veiligheid en van Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie;

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie zijn ermee belast het wetsontwerp, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

**Wijzigingen aan de wet van 15 december 1980
betreffende de toegang tot het grondgebied,
het verblijf, de vestiging en de verwijdering van
vreemdelingen**

Art. 2

In Titel I, van dezelfde wet, wordt het opschrift van Hoofdstuk *Ibis*, ingevoegd door de wet van 19 december 2014, vervangen als volgt:

“Hoofdstuk *Ibis*. - Algemene bepalingen met betrekking tot de indiening van een verblijfsaanvraag.”

Art. 3

In Titel I, Hoofdstuk 1bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt een artikel 1/2 ingevoegd dat luidt als volgt:

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du ministre de la Sécurité et de l'Intérieur et du Secrétaire d'État à l'Asile et la Migration;

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre de la Sécurité et de l'Intérieur et le Secrétaire d'État à l'Asile et la Migration sont chargés de présenter en Notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE IER**Disposition générale**Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

CHAPITRE II

**Modifications de la loi du 15 décembre 1980 sur
l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et
l'éloignement des étrangers**

Art. 2

Dans le Titre Ier, de la même loi, l'intitulé du Chapitre Ier*bis*, inséré par la loi du 19 décembre 2014, est remplacé comme suit:

“Chapitre Ier*bis*. - Dispositions générales relatives à l'introduction d'une demande de séjour.”

Art. 3

Dans le Titre I, Chapitre 1bis de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, il est inséré un article 1/2, rédigé comme suit:

“Art. 1/2. §1 De vreemdeling die langer dan de in artikel 6 bepaalde termijn in het Rijk wenst te verblijven, wordt op de hoogte gebracht van het feit dat zijn inspanningen tot integratie zullen worden gecontroleerd en ondertekent een verklaring waarbij hij te kennen geeft dat hij de fundamentele waarden en normen van de samenleving begrijpt en er naar zal handelen.

Het eerste lid is niet van toepassing op aanvragen om machtiging of toelating tot verblijf die zijn ingediend door de begunstigten van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 of die zijn ingediend op grond van:

1° artikel 10, § 1, 4° tot 6°, voor zover dat het over gezinsleden van de begunstigten van de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus gaat;

2° artikel 10, § 1, 7°;

3° artikel 19, § 2, alinea 2;

4° artikel 40;

5° artikel 40*bis*;

6° artikel 40*ter* voor zover dat het over de familieleden van een Belg die zijn recht op vrij verkeer, overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft uitgeoefend gaat;

7° artikel 58;

8° artikel 61/2 tot 61/4;

9° artikel 61/7.

De Koning neemt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de inhoud van de verklaring over die tot stand komt na een akkoord hierover met de Gemeenschappen in de zin van artikel 92*bis*, § 1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De Koning bepaalt de modaliteiten van de ondertekening ervan en voorziet in de vertaling ervan in een taal die de vreemdeling begrijpt.

§ 2. Op straffe van niet-ontvankelijkheid van de in § 1, eerste lid bedoelde aanvraag, dient de verklaring door de vreemdeling te worden ondertekend en te worden overgemaakt met zijn aanvraag.

“Art. 1/2. § 1er L'étranger qui souhaite séjourner dans le Royaume au-delà du terme fixé à l'article 6, est informé du fait que ses efforts d'intégration seront contrôlés et signe une déclaration par laquelle il indique comprendre et agir en conformité avec les valeurs et les normes fondamentales de la société.

Le premier alinéa ne s'applique pas aux demandes d'autorisation ou d'admission au séjour introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963 ou introduites sur la base de:

1° l'article 10, § 1er, 4° à 6° pour autant qu'il s'agit des membres de la famille d'un étranger reconnu réfugié ou bénéficiaire de la protection subsidiaire

2° l'article 10, § 1er, 7°;

3° l'article 19, § 2, alinéa 2;

4° l'article 40;

5° l'article 40*bis*;

6° l'article 40*ter* pour autant qu'il s'agit des membres de la famille d'un Belge qui a exercé son droit à la liberté de circulation, conformément au Traité sur l'Union Européenne et au Traité sur le fonctionnement de l'Union Européenne;

7° l'article 58;

8° l'article 61/2 à 61/4;

9° l'article 61/7.

Le Roi reprend, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le contenu de la déclaration défini après un accord avec les Communautés dans le sens de l'article 92*bis*, § 1er de la loi spéciale du 8 août 1980.

Le Roi fixe les modalités de signature de celle-ci et prévoit la traduction dans une langue que l'étranger comprend et maîtrise.

§ 2. Sous peine d'irrecevabilité de la demande visée au § 1er, alinéa 1er, la déclaration doit être signée par l'étranger et transmise avec sa demande.

§ 3. De vreemdeling, zoals bedoeld in paragraaf 1, toont, binnen de eerste termijn van zijn toegekend verblijf aan dat hij bereid is, zich in de samenleving te integreren.

Te allen tijde tijdens de vijf jaren volgend op de erkenning van het recht van verblijf, of te allen tijde indien de toelating tot verblijf is gegeven voor een beperkte duur, kan de minister of zijn gemachtigde een einde stellen aan zijn verblijfsrecht indien er ook wordt vastgesteld dat de vreemdeling geen redelijke inspanning tot integratie heeft geleverd. De minister of zijn gemachtigde kan hiertoe alle nuttige inlichtingen en bewijzen doen voorleggen door de vreemdeling.

De integratie van de vreemdeling in de samenleving kan in het bijzonder getoetst worden aan de hand van de volgende criteria:

— een inburgeringscursus waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid van zijn hoofdverblijfplaats volgen;

— werken;

— een diploma, getuigschrift of bewijs van inschrijving van een erkende of gesubsidieerde onderwijsinstelling behalen;

— een beroepsopleiding erkend door een bevoegde overheid volgen;

— kennis te hebben van de taal van de plaats van inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister;

— strafrechtelijk verleden;

— actieve deelname aan verenigingsleven.

Wanneer de minister of zijn gemachtigde een dergelijke beslissing overweegt te nemen, houdt hij rekening met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de betrokkene, met de duur van zijn verblijf in het Rijk alsmede met het bestaan van familiebanden of culturele of sociale banden met zijn land van herkomst.

§ 4. De minderjarige vreemdeling, personen die zich bevinden in één van de situaties zoals omschreven in de artikelen 388, 491 en 492 van het Burgerlijk wetboek of ernstig zieken die een blijvende belemmering hebben aangetoond, worden vrijgesteld van de in de eerste drie paragrafen opgelegde verplichtingen.

§ 3. L'étranger, visé au 1er paragraphe, apporte, dans le premier délai de son séjour accordé, la preuve qu'il est prêt à s'intégrer dans la société.

À tout moment dans les 5 ans suivant la reconnaissance du droit de séjour, ou à tout moment quand l'autorisation de séjour est donnée pour une durée limitée, le ministre ou son délégué peut mettre fin au séjour s'il constate aussi que l'étranger n'a pas fourni d'efforts raisonnables d'intégration. Le ministre ou son délégué peut, à cet effet, se faire communiquer par l'étranger tous les renseignements et preuves utiles.

L'intégration de l'étranger dans la société peut notamment être vérifiée au moyen des critères suivants:

— suivre un cours d'intégration prévu par l'autorité compétente de sa résidence principale;

— travailler;

— obtenir un diplôme, un certificat ou une preuve d'inscription, délivré par un établissement d'enseignement organisé, reconnu ou subventionné;

— suivre une formation professionnelle reconnue par une autorité compétente;

— connaître la langue du lieu de l'inscription au registre de la population ou au registre des étrangers;

— passé judiciaire;

— participation active à la vie associative.

Lorsque le ministre ou son délégué envisage de prendre une telle décision, il tient compte de la nature et de la solidité des liens familiaux de l'intéressé, de la durée de son séjour dans le Royaume ainsi que de l'existence d'attaches familiales, culturelles ou sociales avec son pays d'origine.

§ 4. Le mineur étranger, les personnes qui se trouvent dans une situation telle que définie aux articles 388, 491 et 492 du Code civil ou les personnes gravement malades ayant apporté la preuve qu'elles sont définitivement dans l'incapacité permanente de signer la déclaration, sont dispensées des obligations imposées dans les trois premiers paragraphes.

HOOFDSTUK III

Overgangsbepaling

Art. 4

Hoofdstuk II is van toepassing op alle aanvragen gedaan door de vreemdeling die langer dan de in artikel 6 bepaalde termijn in het Rijk wenst te verblijven, die ingediend worden vanaf de datum van inwerkingtreding van onderhavige wet.

Gegeven te Brussel, 13 juni 2016

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken,

Jan JAMBON

De staatssecretaris voor Asiel en Migratie,

Theo FRANCKEN

CHAPITRE III

Disposition transitoire

Art. 4

Le chapitre II s'applique à toutes les demandes, faites par l'étranger qui souhaite séjourner dans le Royaume plus longtemps que le délai visé à l'article 6, introduites à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

Donné à Bruxelles, le 13 juin 2016

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre de la Sécurité et de l'Intérieur,

Jan JAMBON

Le secrétaire d'État à l'Asile et la Migration,

Theo FRANCKEN

BIJLAGE

ANNEXE

BIJLAGE

BASISTEKSTEN

Wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

TITEL I.

ALGEMENE BEPALINGEN.

HOOFDSTUK Ibis

Retributie tot dekking van de administratieve kosten

Art. 1/1. § 1. Op straffe van niet-ontvankelijkheid van de in paragraaf 2 bedoelde aanvraag voor machtiging of toelating tot het verblijf betaalt de vreemdeling een retributie die de administratieve kosten dekt.

Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad stelt de Koning het bedrag van de retributie en de wijze waarop ze wordt geïnd vast. Elk jaar wordt het bedrag aangepast volgens de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

§ 2. De aanvragen voor machtiging en toelating tot het verblijf bedoeld in paragraaf 1 zijn de aanvragen die zijn ingediend op grond van:

1° artikel 9, met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigten van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963;

2° artikel 9bis;

3° artikel 10 met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigten van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de gezinsleden van de begunstigten van de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus;

4° artikel 10bis met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigten van de associatieovereenkomst tussen de Europese

BIJLAGE

BASISTEKSTEN AANGEPAST AAN HET ONTWERP

Wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

TITEL I.

ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK Ibis

~~Retributie tot dekking van de administratieve kosten~~ **Algemene bepalingen met betrekking tot de indiening van een verblijfsaanvraag**
De rechtspleging

Art. 1/1. § 1. Op straffe van niet-ontvankelijkheid van de in paragraaf 2 bedoelde aanvraag voor machtiging of toelating tot het verblijf betaalt de vreemdeling een retributie die de administratieve kosten dekt.

Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad stelt de Koning het bedrag van de retributie en de wijze waarop ze wordt geïnd vast. Elk jaar wordt het bedrag aangepast volgens de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

§ 2. De aanvragen voor machtiging en toelating tot het verblijf bedoeld in paragraaf 1 zijn de aanvragen die zijn ingediend op grond van:

1° artikel 9, met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigten van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963;

2° artikel 9bis;

3° artikel 10 met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigten van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de gezinsleden van de begunstigten van de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus;

4° artikel 10bis met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigten van de associatieovereenkomst tussen de Europese

Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de gezinsleden van de begunstigden van de subsidiaire beschermingsstatus;

5° artikel 19, § 2, met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigden van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de begunstigden van de status van vluchteling en hun gezinsleden;

6° artikel 40ter met uitzondering van de aanvragen ingediend door de familieleden van een Belg die zijn recht op vrij verkeer, overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft uitgeoefend;

7° artikel 58;

8° artikel 61/7;

9° artikel 61/11;

10° artikel 61/27.

Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de gezinsleden van de begunstigden van de subsidiaire beschermingsstatus;

5° artikel 19, § 2, met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigden van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de begunstigden van de status van vluchteling en hun gezinsleden;

6° artikel 40ter met uitzondering van de aanvragen ingediend door de familieleden van een Belg die zijn recht op vrij verkeer, overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft uitgeoefend;

7° artikel 58;

8° artikel 61/7;

9° artikel 61/11;

10° artikel 61/27.

Art. 1/2. §1. De vreemdeling die langer dan de in artikel 6 bepaalde termijn in het Rijk wenst te verblijven, wordt op de hoogte gebracht van het feit dat zijn inspanningen tot integratie zullen worden gecontroleerd en ondertekent een verklaring waarbij hij te kennen geeft dat hij de fundamentele waarden en normen van de samenleving begrijpt en er naar zal handelen.

Het eerste lid is niet van toepassing op aanvragen om machtiging of toelating tot verblijf die zijn ingediend door de begunstigden van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 of die zijn ingediend op grond van:

1° artikel 10, §1, 4° tot 6°, voor zover dat het over gezinsleden van de begunstigden van de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus gaat

2° artikel 10, §1, 7°

3° artikel 19, §2, alinea 2

4° artikel 40

5° artikel 40bis

6° artikel 40ter voor zover dat het over de familieleden van een Belg die zijn recht op vrij verkeer, overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de

werking van de Europese Unie, heeft uitgeoefend gaat

7° artikel 58

8° artikel 61/2 tot 61/4

9° artikel 61/7

De Koning neemt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de inhoud van de verklaring over die tot stand komt na een akkoord hierover met de Gemeenschappen in de zin van artikel 92bis, §1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De Koning bepaalt de modaliteiten van de ondertekening ervan en voorziet in de vertaling ervan in een taal die de vreemdeling begrijpt.

§2. Op straffe van niet-ontvankelijkheid van de in §1, eerste lid bedoelde aanvraag, dient de verklaring door de vreemdeling te worden ondertekend en te worden overgemaakt met zijn aanvraag.

§3. De vreemdeling, zoals bedoeld in paragraaf 1, toont, binnen de eerste termijn van zijn toegekend verblijf aan dat hij bereid is, zich in de samenleving te integreren.

Te allen tijde tijdens de vijf jaren volgend op de erkenning van het recht van verblijf, of te allen tijde indien de toelating tot verblijf is gegeven voor een beperkte duur, kan de Minister of zijn gemachtigde een einde stellen aan zijn verblijfsrecht indien er ook wordt vastgesteld dat de vreemdeling geen redelijke inspanning tot integratie heeft geleverd. De Minister of zijn gemachtigde kan hiertoe alle nuttige inlichtingen en bewijzen doen voorleggen door de vreemdeling.

De integratie van de vreemdeling in de samenleving kan in het bijzonder getoetst worden aan de hand van de volgende criteria:

- een inburgeringscursus waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid van zijn hoofdverblijfplaats volgen.
- werken

- een diploma, getuigschrift of bewijs van inschrijving van een erkende of gesubsidieerde onderwijsinstelling behalen
- een beroepsopleiding erkend door een bevoegde overheid volgen
- kennis te hebben van de taal van de plaats van inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister
- strafrechtelijk verleden
- actieve deelname aan verenigingsleven

Wanneer de Minister of zijn gemachtigde een dergelijke beslissing overweegt te nemen, houdt hij rekening met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de betrokkene, met de duur van zijn verblijf in het Rijk alsmede met het bestaan van familiebanden of culturele of sociale banden met zijn land van herkomst.

§4. De minderjarige vreemdeling, personen die zich bevinden in één van de situaties zoals omschreven in de artikelen 388, 491 en 492 van het Burgerlijk wetboek of ernstig zieken die een blijvende belemmering hebben aangetoond, worden vrijgesteld van de in de eerste drie paragrafen opgelegde verplichtingen.

ANNEXE

TEXTES DE BASE

Loi sur l'accès au territoire, le séjour,
l'établissement et l'éloignement des
étrangers

TITRE I**DISPOSITIONS GENERALES.**

CHAPITRE Ier bis

Redevance couvrant les frais administratifs

Art. 1er/1. § 1er. Sous peine d'irrecevabilité de la demande d'autorisation ou d'admission au séjour visée au paragraphe 2, l'étranger s'acquitte d'une redevance couvrant les frais administratifs.

Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le montant de la redevance ainsi que les modalités de sa perception.

Chaque année, le montant est adapté en fonction de l'évolution de l'indice des prix à la consommation.

§ 2. Les demandes d'autorisation et d'admission au séjour visées au paragraphe 1er sont les demandes introduites sur la base de:

1° l'article 9 à l'exception des demandes introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963;

2° l'article 9bis;

3° l'article 10 à l'exception des demandes introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963 et par les membres de la famille des bénéficiaires du statut de réfugié ou du statut de protection subsidiaire;

4° l'article 10bis à l'exception des demandes introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963 et par les membres de la famille des bénéficiaires de la protection subsidiaire;

5° l'article 19, § 2, à l'exception des demandes

ANNEXE

TEXTES DE BASES ADAPTES AU PROJET

Loi sur l'accès au territoire, le séjour,
l'établissement et l'éloignement des
étrangers

TITRE I**DISPOSITIONS GENERALES.**

CHAPITRE Ibis

~~Redevance couvrant les frais administratifs~~
**Dispositions générales relatives à l'introduction
d'une demande de séjour.**

Art. 1er/1. § 1er. Sous peine d'irrecevabilité de la demande d'autorisation ou d'admission au séjour visée au paragraphe 2, l'étranger s'acquitte d'une redevance couvrant les frais administratifs.

Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le montant de la redevance ainsi que les modalités de sa perception.

Chaque année, le montant est adapté en fonction de l'évolution de l'indice des prix à la consommation.

§ 2. Les demandes d'autorisation et d'admission au séjour visées au paragraphe 1er sont les demandes introduites sur la base de:

1° l'article 9 à l'exception des demandes introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963;

2° l'article 9bis;

3° l'article 10 à l'exception des demandes introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963 et par les membres de la famille des bénéficiaires du statut de réfugié ou du statut de protection subsidiaire;

4° l'article 10bis à l'exception des demandes introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963 et par les membres de la famille des bénéficiaires de la protection subsidiaire;

5° l'article 19, § 2, à l'exception des demandes

introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963 et par les bénéficiaires du statut de réfugié et les membres de leur famille;

6° l'article 40ter à l'exception des demandes introduites par les membres de la famille d'un Belge qui a exercé son droit à la liberté de circulation, conformément au Traité sur l'Union Européenne et au Traité sur le fonctionnement de l'Union Européenne;

7° l'article 58;

8° l'article 61/7;

9° l'article 61/11;

10° l'article 61/27.

introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963 et par les bénéficiaires du statut de réfugié et les membres de leur famille;

6° l'article 40ter à l'exception des demandes introduites par les membres de la famille d'un Belge qui a exercé son droit à la liberté de circulation, conformément au Traité sur l'Union Européenne et au Traité sur le fonctionnement de l'Union Européenne;

7° l'article 58;

8° l'article 61/7;

9° l'article 61/11;

10° l'article 61/27.

Art. 1/2. § 1er L'étranger qui souhaite séjourner dans le Royaume au-delà du terme fixé à l'article 6, est informé du fait que ses efforts d'intégration seront contrôlés et signe une déclaration par laquelle il indique comprendre et agir en conformité avec les valeurs et les normes fondamentales de la société.

Le premier alinéa ne s'applique pas aux demandes d'autorisation ou d'admission au séjour introduites par les bénéficiaires de l'accord créant une association entre la Communauté économique européenne et la Turquie signé le 12 septembre 1963 ou introduites sur la base de :

1° l'article 10, §1er, 4° à 6° pour autant qu'il s'agit des membres de la famille d'un étranger reconnu réfugié ou bénéficiaire de la protection subsidiaire

2° l'article 10, §1er, 7°

3° l'article 19, §2, alinéa 2

4° l'article 40

5° l'article 40bis

6° l'article 40ter pour autant qu'il s'agit des membres de la famille d'un Belge qui a exercé son droit à la liberté de circulation, conformément au Traité sur l'Union Européenne et au Traité sur le fonctionnement de l'Union Européenne

7° l'article 58

8° l'article 61/2 à 61/4

9° l'article 61/7

Le Roi reprend, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le contenu de la déclaration défini après un accord avec les Communautés dans le sens de l'article 92bis, §1 de la loi spéciale du 8 août 1980.

Le Roi fixe les modalités de signature de celle-ci et prévoit la traduction dans une langue que l'étranger comprend et maîtrise.

§ 2. Sous peine d'irrecevabilité de la demande visée au §1, alinéa 1er, la déclaration doit être signée par l'étranger et transmise avec sa demande.

§3. L'étranger, visé au 1er paragraphe, apporte, dans le premier délai de son séjour accordé, la preuve qu'il est prêt à s'intégrer dans la société.

À tout moment dans les 5 ans suivant la reconnaissance du droit de séjour, ou à tout moment quand l'autorisation de séjour est donnée pour une durée limitée, le Ministre ou son délégué peut mettre fin au séjour s'il constate aussi que l'étranger n'a pas fourni d'efforts raisonnables d'intégration. Le Ministre ou son délégué peut, à cet effet, se faire communiquer par l'étranger tous les renseignements et preuves utiles.

L'intégration de l'étranger dans la société peut notamment être vérifiée au moyen des critères suivants :

- suivre un cours d'intégration prévu par l'autorité compétente de sa résidence principale
- travailler
- obtenir un diplôme, un certificat ou une preuve d'inscription, délivré par un établissement d'enseignement organisé, reconnu ou subventionné
- suivre une formation professionnelle reconnue par une autorité compétente
- connaître la langue du lieu de l'inscription au registre de la population ou au registre des étrangers
- passé judiciaire
- participation active à la vie associative

Lorsque le Ministre ou son délégué envisage de prendre une telle décision, il tient compte de la nature et de la solidité des liens familiaux de l'intéressé, de la durée de son séjour dans le Royaume ainsi que de l'existence d'attaches familiales, culturelles ou sociales avec son pays d'origine.

§ 4. Le mineur étranger, les personnes qui se trouvent dans une situation telle que définie aux articles 388, 491 et 492 du Code civil ou les personnes gravement malades ayant apporté la preuve qu'elles sont définitivement dans l'incapacité permanente de signer la déclaration, sont dispensées des obligations imposées dans les trois premiers paragraphes.